

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljativne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterskopne petlit-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zmaga v Teharjih.

Iz Teharjev, 26. svečana.

Burni čas volitev je končan. Dolgo dolgo smo čakali na razpis občinske volitve. Zadnja, pri kateri so zmagali nemčurji, oziroma Storovčani (Store so namreč velika železna tovarna, premogokop itd.) le z 1 glasom večine, vršile so se namreč že spomladi leta 1901, torej skoraj pred 4 leti.

Veliko časa pred volitvami se je začela od obeh strank velikanska agitacija. Pravočasno se je vložilo nebrojno reklamacij, katerim se je deloma ugodilo šele vsled pritožb ali rekursov od o. kr. okrajnega glavarstva v Celju, katero pa je nekatere pritožbe kar prezrlo, posebno taisto, v kateri je natanko navedeno, kako je napravil dr. pl. Jabornegg v Celju dne 30. grudnia 1903 več kakor 20 navideznih kupnih pogodb in z njimi 20 nemških volilk III razreda — in dva nedoletna »fantičar« vpisal v zemljiško knjigo kot polnoletna, tako da sta se tudi vpisala v volitveni imenik III. razreda. Radi izraza »fantičar«, se je čutil oče »fantičev«, znani storovski ravnatelj Jellek razžaljenega ter vložil proti nekaterim na pritožbi podpisanim Teharčanom imenom svojih »fantičev« po dr. pl. Jaborneggu tožbo, s katero je pa grozno pogorel.

Volilnih shodov je bilo nebrojno. Najznamenitejši je bil v nedeljo dne 19. t. m., katerega so sklicali nemčurji v gostilno »Lemesch« na 3. uro popoldne. Prišlo je namreč vsled dogovora točno ob 3. uri na shod več kot 100 pristašev slovenske stranke, dočim so prišli Storovčani — kakih 30 do 40 — prepozno, namreč šele 1/4 na 4, ko so Slovenci na predlog g. dr. Stora že izvolili za predsednika shoda g. Janeza Čemažarja, teharskega kaplana, in na ta način preprečili nemčurjem zborovanje. Zvečer je prišlo do pretepov. Silno debelega kovača-nemškutarja Tlakerja je vrgel neki slovenski mladenič z navdušenostjo po strmih stopnicah Sušteričeve gostilne, kar je povzročilo radi

debelosti koncesijoniranega Johanna Tlakerja ogromen smeh.

S fino taktiko so Slovenci Storovčane za nos vodili. Sklicali so namreč tudi shod v gostilno »Sušterič« na torek 21. svečana zvečer ob 7. uri, zborovali pa že ob 4. uri popoldne v vili g. Pečnaka, katerega je povodom 90letnice imenovalo tukajšnje politično društvo svojim častnim članom. Slovenci so pravočasno izvedeli, da jih nameravajo Storovčani vsled shoda pri »Lemeschu« posnemati ter shod pri »Sušteriču« ob 7. zvečer razgnati.

K volitvi sami, katera je bila razpisana za III. razred že na 8. uro zjutraj, je prišlo toliko volilcev, kakor še nikdar dosedaj. Od 336 volilcev III. razreda se je oddalo 279 veljavnih glasov, dočim se je nekaj pooblastil ovrгло. Našemu pred. g. župniku zlatomašniku, knezošk. konzist. svetniku Štibalu nemška volilna komisija ni dovolila brez pooblastila voliti kot upravitelju župnišča na Teharjih. Več kot 40 let je dosedaj volil kot upravitelj župnišč v okrajih Slovenji Gradec in Brežice brez pooblastil, le toso je zahtevala nemška volilna komisija pooblastilo od slovenskega župnika, ker je vedela, da bo volil narodnjaka. »Ja, Bauer, das ist was anderes!«

Volitev v III. razredu je trajala neprenehoma od 8. ure zjutraj do polu 4 ure popoldne. Ko se je razglasil izid, glasom katerega so dobili slovenski kandidati: 1. Karl Koželj, 2. Jožef Kač, 3. Fran Stora, 4. Jožef Rebov, 5. Janez Čemažar, 6. Anton Štor kot odborniki in Janez Koštomaj, Janez Štor ter Martin Gajšek kot namestniki vsak po 147 glasov, je nastalo nepopisno navdušenje in veselje. Urnebesni »Živio«-klici so se razlegali po celi vasi, dočim so nemčurji vsi parjeni vpili »Pfui-heil«, ko je zavihrala raz stolpa graščine g. dr. Stora velikanska slovenska trobojnica.

Takoj nato se je nadaljevala volitev v II. razredu, ki šteje 51 volilcev

Oddanih je bilo 45 veljavnih glasov. Naši kandidati: Fran Dimec, Fran Vrečko, Anton Verhovšek, Janez Štor, Jožef Šuhl, Jožef Sušterič kot odborniki in Jožef Kamenšek, Jožef Krajšek ter Fran Krulac kot namestniki so dobili vsak po 25 glasov — torej absolutno večino.

V I. razredu (18 volilcev) je zmaga za našo stranko absolutno nemogoča, ker voli tudi storovska tovarna, ces. kr. priv. južna železnica, nekaj protestantov in nekaj nemškutarjev, med temi dosedanjí župan Gorišek in bivši nekdanji župan Kovač, dva pragermana, kakor se iz imen samih razvidi. Oddanih je bilo 17 glasov, ker g. Pečnak radi velike starosti in nevarne bolezni ni mogel na volišče!

Slava vrlim slovenskim volilem!

Iz kmetijsko-kemičnega gospodarstva.

Spisal ing. chem. J. Turk.

III.

Zunanje ali fizikalne lastnosti zemlje bode spoznal dokaj lahko vsak izkušen poljedelec, ne da bi mu to delalo posebnih težav. Saj tudi ni posebno težko ločiti peščene zemlje od močvirske, črne od ilovnate in spoznati prednosti in dobrote, ki jih imajo druga pred drugo ter njih porabno vrednost za razne kulture. Vse drugače je z notranjimi ali kemičnimi lastnostmi zemlje. Zemlja hrani namreč v sebi zaklad, iz katerega črpajo rastline svoj živč. Čim večji je ta zaklad, tem živahnjeje in plodnosnejše je rastlinsko življenje, in toliko manjša je potreba gnojenja. Jako napako pa bi ravnal tisti poljedelec, ki bi se hotel okoristiti z bogastvom svoje zemlje na rastlinskih hranilnih snoveh, na da bi ga nadomeščal z gnojenjem. Zaklad najpotrebnejših hranilnih snovi bi se kmalu porabil, in zemlja mu ne bi hotela roditi več. Tudi na rastlinskih hranilnih snoveh bogata tla je torej gnojiti potrebno. Da pa je mogoče določiti mero in vrsto gnojil, s katerimi se ima gnojiti, poznati se mora množina

in množinsko razmerje rastlinskih hranilnih snovi v dotičnih tleh. Še bolj kakor v bogatih tleh, potrebno je poznati množino in razmerje rastlinskih hranilnih snovi v siromašnih zemljah. To pa ni nič kaj lahka stvar, kajti s prostim očesom ni mogoče videti v zemlji množine in množinskega razmerja rastlinskih hranilnih snovi. Izkušen in v svoji stroki naobražen poljedelec sicer že po uspevanju raznih rastlin ve in občuti, katerih snovi nedostaja v zemlji in se po tem tudi ravna pri gnojenju svojega sveta. V racionalnem kmetijskem gospodarstvu pa izkustvo samo ne zadostuje in zato bode razumen kmetovalec, ki hoče natanko vedeti, česa je in česa ni dovolj v njegovih tleh, dal preskusiti zemljo v kmetijsko-kemičnem preskuševališču, kakoršno imamo tudi že v Ljubljani. Sicer je res, da tudi kemična analiza ne pove vsega, kar je potrebno vedeti poljedelcem. Tako n. pr. iz kemične analize ni mogoče natanko posneti, jeli so v zemlji se nahajajoče rastlinske hranilne snovi lahko dostopne rastlinam ali ne, dasi mora vedeti tudi to poljedelec, kateri hoče racionalno izkoriščati rodovitnost svojega sveta. Kemična analiza pa popolnoma natanko pove, ali je dosti ali premalo potrebnih rastlinskih hranilnih snovi v zemlji, in to zadostuje vedeti praktičnemu in razumnemu poljedelcu. Na podlagi tega, namreč da poljedelec ve, kolika je množina in kako je množinsko razmerje najpotrebnejših rastlinskih hranilnih snovi v zemlji, izvrši lahko potrebne poljske poskuse, ki ga pouče tudi o vsem ostalem, kar želi vedeti. — Kemične analize in potrebnih poljskih poskusov v racionalnem gospodarstvu sploh ni mogoče obiti, in zato se razumen in praktičen poljedelec ne bode strašil niti denarnih žrtev niti truda, da izve, kako daleč sega rodovitnost njegovega sveta, kajti kakor hitro se bode o tem poučil, povrnjen mu bode obilno žrtvovani denar in plačan trud. — Ne smemo pa misliti, da poljske poskuse izvršujejo lahko samo v poljedelstvu izobražen kmetovalec; poljski poskusi na ljubljanskem

barju so nasprotno pokazali, da je enakim poskusom dostopen tudi priprosti kmetovalec, ako se mu da potrebnega pouka in navodil in ako se ga nadzoruje pri izvrševanju poskusov. S primerno malimi denarnimi žrtvami in pod strokovnim nadzorstvom dali bi se torej izvršiti po vsej deželi razni poljski poskusi, ki bi bili neprecenljivega pomena za napredek in razvoj našega poljedelstva. Zato pa ne bi smela niti dežela niti država štediti v tem oziru, kajti v enake svrhe izdani denar je vedno dobro naložen. Nadzorstvo poljskih poskusov naj bi prevzela kmetijska družba. Potrebne stroške za umetna gnojila in nadzorstvo pa naj bi prevzeli skupno dežela in država. Uspeh poljskih poskusov bi bil dvojen. Izvedeli bi predvsem, kaj imamo pričakovati od rodovitnosti naših zemelj, in obenem bi se priprosti kmetovalci na zgledih učili pravilno rabiti umetna gnojila. Da bi se na tak način dvignila produktivnost kmetijstva in obenem blagostanje v deželi, mi ni treba poudarjati posebej. S tem pa bi postal kmetovalec tudi krepkejši davkoplačevalec, in deželi kakor državi bi se odprli novi viri dohodkov za pokritje raznih potreb. Zato pa se ne sme hraniti tam, kjer se ni česar prihraniti ne da.

Rekli smo, da mora kmetovalec poznati tudi potrebe raznih kulturnih rastlin na gnojilnih snoveh, da mu je mogoče pravilno gnojiti. In kar se ravno tega tiče, mi je omeniti, da so se izvršili v svetovnem kmetijskem gospodarstvu tako obširni in popolni kemični in poljski poskusi, da lahko dandanes s polno gotovostjo določamo umetna gnojila, ki so priročna raznim kulturnim rastlinam. Toda o tem še pozneje.

Za racionalno kmetijstvo pa je tudi poznavanje umetnih gnojil neobhodno potrebno. Umetna gnojila so namreč dokaj draga stvar in kdor hoče torej plodonosno naložiti za nje izdani denar, poznati mora posamezna gnojila ter njih lastnosti in učinke, da mu jih je mogoče uporabljati s pridom na različnih tleh. —

LISTEK.

Mirina poroka.

Spisal Oskar Kamenšek.

(Dalje.)

V mesecu februarju naj bi bila poroka...

Od dne do dne bolj žalosten je postal Janez Marela, vsak dan je razločnejše spoznaval, da je izgubljen zase samega, da je za večno njen, Mirin. Oče ga je pogledoval od strani, vedel ni natančno, kaj bi mu bilo, ali slutil je... Janez je prišel skoro vsak dan pijan domov, tja proti jutru, opetel se je po veži, opetel se je v svojo spalnico in spal ves dan. Nič mu ni dejal oče, zakaj hudo mu je bilo ob sinovi bolesti.

Teden dni pred poroko pa je šel Janez Marela spat že zvečer in zjutraj po zajtrku je odšel v kontoar svojega očeta.

Žalosten je bil njegov glas, žalosten je bil njegov obraz, ko je dejal:

»Papa, jaz ne morem več... Jaz se bojim Miro...«

Pogledal ga je stari Marela in vprašal:

»Zakaj?«

»Zakaj? Zato — ker me bo imela pod pantofeljčkom, ker ne bom vpričo nje nič veljal.«

Nato mu je pravil o vseh izkušnjah z Miro, ki so ga izužile in mu odvzele pogum in voljo.

Hudo je bilo staremu Mareli poslušati take stvari, ker jih ni maral in ker je znal, da ne ve pravega svetovati, ali ko mu je sin dejal počasi in proseče: »Zato bi bilo najboljšje, da jo pustim,« mu je bil sklep gotov.

Zmaga je v njem prirojena lakomnost po bogastvu in misel, da bi se sicer moral iznova sam, brez sinove podpore truditi in mučiti. Pokašljaj je in rekel — prav malo pričevalno:

»Beži, beži, sinko, kaj se po nepotrebnem skrbiš in bojiš. To ti preide. Zdaj se ti zdi tako, da te vlada Mira, ki ji v resnici izpolniš vse, kar hoče — ker jo ljubiš. A za bodočnost se ti ni treba bati! Vzameš jo in srečna bo, da te ima. Pa še ve-

sela bo, če boš ti gospodaril in ji ukazoval, da se tako sama otrse skrbí. Beži, beži, ti boš dejal: tako! — in ona bo pritrdila, baš kakor zdaj ti nji vse potrđiš. Ker bo ljubila tebe in deco! — Sicer pa se, sinko, ne boj preveč pantofeljčka! Verjemi mi, da je pravzaprav jako koristen. Moja pokojna, viž, tudi ni bila preveč pohlevna — pa sem ji hvaležen; zdaj ko je umrla.

To pa bi bilo nespametno, da se zdaj, zadnji čas stvar razdere, ko je že vse tako lepo pripravljeno in urejeno, da je veselje: Prvič izgubi naša hiša ugled in drugič nastane potem vprašanje, če te bo še katera marala, ko si bil tako napravljen z Miro. In ostaneš samec, česar si gotovo ne želiš. Najglavneje pa je to, da tako bogato težko še dobiš na tako lahen način, ker jih je malo in ker nisi ti posebno lep... Ona pa je.«

Oče se je oddehnil, težak kamen se mu je odvalil s srca; začudil se je, da zna tako imenitno govoriti, in pogledal je sina.

Ta pa je zrl bled na tla in oči vidno premišljeval, ali ima oče prav

ali ne. Vzdihnil je težko, da je i malo zabolelo starega Marela, potem pa je dejal:

»Prav imaš, papa... kaj bi razdirali!... Ali o vsem tem molčiva.«

Odšel je iz pisarne, papa pa si je mel roke...

Tako je odbežal teden in dan poroke je došel. V noči pred njo Janez Marela ni bil mogel zaspiti. Mučilo so ga mučne misli. Prižgal je svečo, ogrnil se v pončno suknjo ter sedel k mizi. Podprl si je glavo z levo roko, desnica pa mu je bila po nogi, zakaj treslo se mu je telo razburjenja. Iznova so se mu bili porodili pomisleki proti bližnji ženitvi. Misli so mu vrvele, naslikal si je prizor za prizorom, ali v vsakem je bil on tisti, ki ni imel nobene moči, ki se je klanjal Miri.

Stopil je v jedilnico, vzel steklenico konjaka ter jo odnesel v svojo sobo. Postavil jo je na mizo, natočil ter pil.

»Janez, tiho bodi in ne mrmraj! Ostani tu ter počakaj, da se vrnem z izprehoda!«

Tako mu deje Mira in ubogal

jo bo. Kaj pomagajo naklepi, da se ubrani, da ji nasprotuje — Mira ga pogleda in ves je plah in pokoren.

Zopet je pil in nemirno so mu begale misli.

Poljubiti jo bo hotel, zaželi si mirnega, srečnega, zadovoljnega življenja — a Mira ga sune v stran in nikdar ne ostane pri njem; nikdar mu ne poreče prijazne besedice; če obsedi v isti sobi kakor on, se bo zibala v stolu in — molčala...

Janezu so se zmršile obrvi nad okroglimi očmi, roka mu je posegla po konjaku.

»Ah, bedak, kaj mislim! — Ljubila me bo, zapovem ji: bodi moja! — pa bo. Stisnem se k nji; prijazno se bo svetila luč v sobi, čudovito nežno bodo zrle njene oči. Janez, ali me ljubiš?« In sklonem se k nji, objamem jo, srce mi zatrepče hrepnenja in ljubezni — poljub!

Janez, miruj!

»Ah! — Vstran me je sunila... Tako torej!...«

Natočil je ter pil.

Vnehal mu je razburjenje; z obema rokama je podprl glavo in zrl srepo pred se. Prišla je spet stara

Vojna na Daljnem Vstoku.

Kuropatkinovo poročilo o boju pri Tsinhečengu.

General Kuropatkin je poslal o boju pri Tsinhečengu tole poročilo: Dne 25. t. m. ob 5. uri zjutraj je sovražnik zasedel vas Tsinhečen. O izgubah, ki jih je imela naša armada včeraj, še nisem prejel natančnih poročil. V bojnico v Sanluniju so prinesli 12 ranjenih častnikov in okoli 300 vojakov. Število mrtvecev je zelo veliko. Poveljnik našega voja naglašja v svojem poročilu, da so se naši vojaki borili z veliko hrabrostjo. Neka stotinja, ki je branila gorski prelaz Salin, devet vrat jugovzhodno od Tsinhečenga, je odbila več napadov mnogoštevilnejših japonskih čet. Pri enem teh napadov se je sovražnik približal naši poziciji na 15 korakov. Dve stotnji, ki sta branili Berezneviski grič, sta se zapletli v ljut boj z bajoneti, v katerem sta bila ranjena poveljnika obeh stotnij. Stotnika Viloviča, ki je bil ranjen na roki, je njegova stotinja siloma opustila iz sovražnikovih rok. Kompanije, ki so bile odposlane preprečiti, da bi sovražnik ne obšel levega krila naših pozicij, so bile obkoljene od treh strani, a so še vztrajali proti sovražniku, dasi so že izstrelile vse svoje patrone in zagotovile vsem našim oddelkom varno umikanje. Dotične pozicije so še le zapustile na pismen ukaz. Danes zjutraj je jel prodirati eden japonski bataljon v smeri proti gorskemu prelazu Danpinlin, osem vrst jugozapadno od Sanlunja. Danes zvečer so se sovražne predstraže jele približevati gorskemu prelazu, ki se nahajajo v naših rokah.

V svojem zadnjem telegramu pa javlja Kuropatkin, kakor se poroča iz Petrograda, da so jeli Japonci prodirati proti Gutulinu in Vanfallinu ter pričeli z vso silo s topovi obstreljevati ruske pozicije, nahajajoče se v ti okolici.

Boji na vzhodnem krilu.

Reuterjev dopisnik javlja iz ruskega taborišča: Ob fronti zapadno od Čila se boj nadaljuje. Na skrajnem vzhodnem krilu so Japonci osvojili zunanje ruske pozicije.

Sedaj že groze ruskim glavnim pozicijam. Iz ljutosti napada se sklepja, da poveljuje japonskim vojem general Nogi, ki ima sabo vso artiljerijo izpred Port Arturja. V Mukden je dospelo 40 ranjencev, pričakuje pa se jih še 400.

A tudi druga znamenja kažejo na to, da se je pričela velika bitka.

Ves čas divja na bojišču strašen snežni vihar.

Petrogradska brzojavna agentura pa poroča iz Sahetuna: Na ruskem levem krilu se boj nadaljuje. Japonci prodirajo z znatnimi vojnimi silami v dveh kolonah proti severu.

Vzhodni oddelek je prodiral v smeri Madsadanu in gorskemu prelazu Singolin ter obšel Ruse pri Tsinhečengu, ki so se na to umaknili proti Sankunju.

Zapadna japonska kolona je prodirala proti severnemu Jantaganu in je stusala obiti sotesko Gutulin. Vzlic snežnemu metežu, ki skoro nikdar ne poneha, se boj nadaljuje z vso ljutostjo. Proti večeru se je ruskim vojem posređilo odbiti napad pri Jantaganu in potisniti Japonce proti jugu.

26. t. m. so Japonci v treh kolonah navalili na gorski prelaz Sutulin; boj, ki se je vnel, traja baje še sedaj.

Na ostalih pozicijah na levem krilu vlada mir. Vreme je silno neugodno. Ruski oddelek, ki se je umaknil v Sanlunju, se je utrdil na prelazih pred to pozicijo. Proti večeru so se prelazom približali Japonci, ne da bi pričeli boj. Danes zjutraj se je vnel artiljerijski boj v bližini gorskega prelaza Satulin. V centru se sliši grmenje topov.

Japonci za hrbtom ruske armade?

»Daily Telegraph« javlja iz Simintina: Kakor se poroča, je dospelo v Fakumen 40.000 Japoncev. Tja so prodrli preko gričevja ob mongolski meji.

Dozdevne hunguške čete, katere so Rusi porazili pri Lišjavu, so bili japonski vojaki v kitajski obleki. V soboto zjutraj je prodiralo 6000 Japoncev z artiljerijo med Simintinom in reko Liso v severno zapadni smeri proti Fakumenu. Vodja ruske banke v Mukdenu je dobil obvestilo, da naj vse uredi, da se v kratkem banka zatvori.

Pohod generala Renenkampfa.

Berlinskemu »Lokalanzeigerju« poroča njegov dopisnik iz Sifontaja pri Mukden: Čim je prevzel general Renenkampf poveljstvo konjenice na desnem krilu, se je takoj pokazal lep uspeh. 18. t. m. se je odpravil večji konjeniški oddelek pod polkovnikom Gildenšmidom v smeri proti Hajčengu in je v noči 20. in 21. t. m. razdejal s piroksilinom železniški most pet vrst južno od Hajčenga. 21. je zasledoval 100 vrst daleč buguške čete. 22. t. m. je prodril zopet 100 vrst proti Davanu ob reki Liao, kjer se je zapel v boj z Japonci in Hanguzi. Gildenšmid se je prebil skozi japonsko četo in dospel zopet srečno v Sifontaj. Na tem pohodu je bilo ranjenih 34 mož, med njimi princ Murat in Han Alijev. Kozaki so v štirih dneh prejahali 360 vrst.

Stavka železničarjev v Sibiriji.

Iz Čite ob transbajkalski železniški progi se poroča, da so tamkaj jeli stavkati delavci v železnih tovarnah. Njih glavna zahteva je baje,

da se naj konča vojna, tako poročajo židovski listi.

V Čito se je baje poslalo vojaštvo, ker se sumi, da imajo delavci namen, poškodovati železniško progo in na pestaji se nahajajoče lokomotive. — Ta vest je tendenciozna, to se ji pozna na prvi hip.

General Rejs v Petrogradu.

Kakor se poroča iz Petrograda, je včeraj tjakaj došel bivši načelnik generalnega štaba v Port Arturju, general Rejs. Rejs je vodil kapitulacijska pogajanja z generalom Nogijem.

Danes dospe v Petrograd tudi general Steselj.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 27. februarja. Iz patriotičnega govora kneza Auersperga k rekrutni predlogi je posneti sledeče: Govornik je naglašal, da so načela nagodbe iz leta 1867 ovržena, ker so na Ogrskem v to zadevo prodira politična nasilstva, ki branijo skupnemu vladarju izvrševanje njegovih ustavnih pravic na Ogrskem toliko časa, da se dovolijo gotove koncesije v armadi in v vrhovnem zapovedništvu. S tem pa je nastopila nevarnost, da se vladarjeva svobodna volja krati. V zanaprej bo za en del armade veljalo najvišje vrhovno zapovedništvo, drugi del te armade pa bo pristopen političnim in narodnostnim vplivom. Izključeno je, da bi tako stanje moglo biti stalno. Ta armada se lahko iz monarhistične razvije v parlamentarno, lahko pa se tudi zgodi, da se končno armada razdevoji. Potrebno je, da si ogledamo razmere, ki nas dandanes tlačijo ter napravimo obračun. Nikoli se ne bo dalo odpraviti, da bo Avstrija gospodarsko vedno močnejša kot Ogrska, Ogrska pa politično vedno močnejša kot Avstrija. Državnega ustroja ni mogoče razrezati kakor kako glisto. Rešitev je mogoča le tedaj, ako se razvoju na Ogrskem dajo gotove koncesije. — Bramovski minister je izjavil, da misli odgovorjati le z vojaškega stališča. Vse odredbe o vojski in organizaciji skupne armade so zakonito pridržane izključno le vladarju. Vlada ne more zastopati drugega stališča, kakršnega predpisujejo zakoni, namreč nedotakljivost skupnosti armade. V politiki nima armada ničesar govoriti. Svoj govor je zaključil z besedami: »Govor ohrani in obvari nam cesarja!« — Potem je zbornica odobrila ta zakon, nadalje zakon o refundacijah in še več manjših predlog. — Prvotno je bilo dogovorjeno, da govori k rekrutni predlogi iz vsake treh skupin po en govornik, toda baron Beck jih je pregovoril, da sta dva govornika odstopila, češ, da je za rešitev ogrske krize bolje tako.

Avstrijski „Lloyd“.

Dunaj, 27. februarja. V seji proračunskega odseka jutri zvečer pride

na vrsto tudi poročilo o podpori avstrijskemu »Lloyd«. Pričakovati je daljše debate. Najbrže se za to točko odredi posebna seja v sredo zvečer. Posebno se kritikuje breme 1.440.000 kron za vzhodno-afriško vožnjo.

Dunaj, 27. februarja. Meritorna pogajanja zaradi obnovitve pogodbe z »Lloydom« se začne prihodnji teden. Pred sklenitvijo pogodbe si »Lloyd« nabavi še dva velika parnika.

Dunaj, 27. februarja. Deputacija mesta Trata, obstoječa iz župana Sandrinellija, predsednika trgovske in obrtne zbornice D'Demetria i. dr. je bila danes pri ministralnem predsedniku in trgovinskem ministru, da protestuje proti premestitvi »Lloydovega« ravnateljstva iz Trsta na Dunaj in proti znižanju državne podpore temu parobrodskemu društvu. Deputacija je dokazovala, da bi bil to hud udarec ne samo za Trst, temuč za vso avstrijsko parobrodstvo. Ministralni predsednik je izrazil svoje posebne simpatije za mesto Trst ter obljubil, da bo zadevo blagohotno in stvarno preiskal.

Pokojnina po 35 letih.

Dunaj, 27. februarja. Finančna uprava je skoraj že izgotovila zakonski načrt, s katerim se določi državnim uradnikom popolna pokojnina že po 35 službenem letu. Načrtu se zaradi tega niso delale ovire, ker se je naglašalo, da stroškov za skrajšano službovanje ne bo nosila država, temuč uradniki sami, ki bodo morali plačevati več prispevkov v pokojninski zaklad, namreč 4 do 5% svoje plače. Preden pa se storijo nadaljnji koraki, dogovarjala se bo finančna uprava z raznimi organizacijami državnih uradnikov. Ne bo pa veljalo 35-letno službovanje le za konceptne uradnike, temuč sploh za vse državne uradnike.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 26. februarja. Položaj se noče na nobeno stran pojasniti. Izvršilni odbor združene opozicije je imel danes več ur trajajočo sejo pod predsedstvom Kossutha. Izpovedal je, da neodvisna stranka ne dovoli nikakih koncesij več. Ako se kriza ne reši do 8. marca, poskrbela bo neodvisna stranka, da se bo ta dan govorilo v državnem zboru o političnem položaju. Mogoče je seveda tudi, da se zasedanje ravno zategadelj odgodi s posebnim kraljevim reskriptom. V tem slučaju gredo vsi opozicijski poslanci po deželi ter bodo govorili o političnem položaju na ljudskih shodih.

Budimpešta, 27. februarja. Javnost je še najbolj dostopna kombinaciji, da sestavi novo ministrstvo Széll, dočim Wekerle nima več upanja. — Značilno je, da v programu, ki ga je predložil vladarju grof Andrássy obenem z nasvetom za koalicijsko ministrstvo, ni zahtev po madžarskem poveljnem in službenem jeziku.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 27. febr. Vrhovni nadzornik Hilmi paša je brzojavno naznanil turški vladi, da so bolgariki vstali pri Dorgradu ubili patrijarhističnega duhovnika Petra iz Kočana.

Pariz, 26. februarja. Finančno ureditev, kakršno so predložile velenje za vse tri macedonske vilajete, skuša turška vlada zavleči s tem, da je nasvetovala, naj se uvoznina na inozemsko blago zviša za 3%. Turčija namreč računa, da se bo razbilo sporazumljenje velesil, ko vidijo svoje interese v nevarnosti. Toda med Francijo, Rusijo in Avstrijo vlada v tem pogledu popolno sporazumljenje.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 27. februarja. Skraj v celi guberniji Jekaterinoslav vlada štrajk. V železniških tvornicah v Čiti na Transbajkalskem so ustavili vsi delavci delo ter zahtevajo, da se stori konec vojni z Japonci. Ker se je bati, da bodo štrajkajoči skušali razdreti železnico, zasedli so progo vojaki.

Petrograd, 27. februarja. Car je svojedobno naročil pojedelskemu ministru Jermolovu, naj iztela spomenico o celokupnem notranjem položaju na Ruskem in kaj bi bilo potrebno, da se povrnejo normalne razmere. Dne 24. t. m. je minister predložil carju tako spomenico, v kateri prihaja do sklepa, da je upsti, da se vrnejo normalne razmere ter se duhovni pomirijo le tedaj, ako se uvede konstitucija ter se skliče zbor ljudskih zastopnikov. Car je spomenico vestno preštudiral ter naročil Jermolovu, naj napiše tozadevno poročilo za ministra notranjih zadev.

Varšava, 27. februarja. Na ukaz ministra prosvete so zaprli vse javne in zasebne šole, razen dveh ruskih gimnazij.

Petrograd, 27. februarja. V Feodoziji so uprizorili židovski delavci štrajk. Ko so demonstrirali po mestu s klici: »Proč s carjem!«, napadli so jih kristjanski delavci ter jih pretepali med klici: »Še so na Ruskem ljudje, ki brenijo carja!«

Dopisi.

Iz Novega mesta. V tukajšnji »Narodni čitalnici« se je začelo letos zopet novo življenje. Po dolgem prestanku se je vprizorila 18. t. m. zopet enkrat večja igra, Govekarjevi »Legionarji«, ki so zaradi priljubljenosti snovi, zajete iz popularnih Jurčičevih »Rokovnjakov«, na vseh slovenskih odrih stalna točka repertoarja. Vprizoritev je bila valed zelo poštrenovalnega in trudoljubnega sodelovanja vseh dam-igralk in gospod-igralcev naravnost izborna, celotni uspeh vsestranski dovoljen. Tesni okvir časnikaškega poročila žalibog ne dopušča, da bi se izrazilo na tem mestu vsakemu sodelovalcu imenoma v polni meri zaslužen priznanje; vsak

Dalje v prilogi.

misel, da ni njegova ljubezen prava, da bo Mira žena brez ljubezni. — Gorjč takemu življenju!

Pil je konjak in ni mislil dosti, da bo jutri njegova poroka, izpil je skoro celo steklenico in stožilo se mu je ob misli, da bo njegovo življenje od zdaj dalje tako, tako prazno ... baš kakor steklenica.

Zakaj od Mire ni pričakoval sreče.

Šel je bil včeraj predpoldne po mestu in je čul pevca berača, ki je pel. Stal je pred vežo male hiše: obnošena obleka, strgan klobuk, žalostne, sanjave oči, popotno palico je bil položil pred se na tla, z rokami je držal harfo. Ljudje so ga obdajali ter se mu smejali v svitu mrzlega zimekega solnca, berač pa je pel:

Kaj naj pomaga ti denar,
kod hočeš z njim do sreče?
Denar je pač sveta stvar,
a sreče? sreče? — ni večje
kot je ljubezni žar!

Tako je bil pel pevec in beračil denarja, Janezu Mareli pa so zazveneli zvoki te pesmi, ko je zaspal; ko je spaval, so še plaval okoli njega in v sobi je plaval zoprn duh po užitem žganju. (Konec prihr.)

Slovenci v šomodski županiji na Ogrskem.

Zgodovinska, narodopisna in književna črtica. Spisal Anton Trstenjak. (Dalje.)

Svrtišče »Križ« je čeden, nov hotel. Bilo mi je tu vse po godu, zlasti to, ker sem videl, da se spoštuje hrvaški jezik. Pa saj je Koprivnica hrvaška, a tudi mestni zastop je naroden, o čemer smo se ravnokar uverili. Mestno zastopstvo izvolilo je Štefana Zagorca mestnim župnikom. Štefan Zagorac je deželni poslanec, obzoraš, in zastopa okraj velikogoriški.

Večerjal sem v svrtišču, in to zato, da bi videl, kdo sem zahaja. Restavracija ni slaba, ali slaba je bila moja družba in vsa moja okolica. Bil sem edini, kateri sem z natakarnjem govoril hrvaški. Pri dveh mizah so sedeli častniki; ti so govorili nemški, nič hrvaški. Pri dolgi mizi so bili stalni gostje, bili so to »Švarci«, torej Judi, ti so se pogovarjali tudi nemški. V stranski sobi so se zabavali civilni gospodje, a tudi ti so govorili le nemški! To vam je prijetna atmosfera v hrvaški Koprivnici. Izimši častnike je vsa ta družba elita koprivniškega meščan-

stva. Ne pravim, da je povsod v Koprivnici tako. Po meščanskih gostilnicah je tako kakor pri nas, ali v hotelu je tako kakor sem rekel, in tako, kakor je pri nas. Pri judovski mizi se je posebno repenčil mlad Žid, po poklicu inženir. Psoval je ves čas, ker so se mu Hrvači zelo zamerili. V nedeljo so imeli Hrvači pri »Križu« veselico, in to na hotelskem vrtu. Prišel je tudi ta Jud na veselico, a ni hotel plačati vstopnine, in ker je res ni hotel plačati, vrgli so ga Hrvači na cesto, a nekdo Hrvatov je še vrgel za njim besedo: »Sanjud«. Tega ni mogel pozabiti Jud in je to afero gotovo desetkrat pripovedoval.

Od človeka, kateri se mudi v kakem mestu in nekaj ur, ne more se zahtevati drugo, nego da verno poroča samo o tem, kar je videl. Koprivnica ima veliko »šetaliste« (izprehajališče) ravno sredi mesta, kakor n. pr. Varaždin. To šetaliste je dokaj večje od naše »Zvezde« v Ljubljani in je tudi udobnejše se izprehajati po njem. Poleg šetalista je trg, kateri me je posebno zanimal, a ne morda zaradi jabolk, sliv in breskev, ki jih tu ponujajo na prodaj stare in mlade Hrvatice, nego za radi tega, ker se tu lahko opazuje življenje. Na koncu trga je imela svoj

šotor mesarica, katere je prodajala meso in slatino. Z neko gospo je ta mesarica govorila mažarski, kar je dokaz, da morajo v Koprivnici obrtniki znati mažarski radi mažarskih strank. A da je tu mažarskih rodovin, tega ni vprašati. Napisil ulec in cest so le hrvaški, to je istina, a da prodirajo Mažari v hrvaška mesta, to je tudi istina.

Vsaka železniška postaja po Hrvaškem je taborišče mažarsko. Na koprivniškem kolodvoru so napisali mažarski, a uradniki so tudi Mažari. Mažarska vlada skrbi, da se na železnicah nameščajo le Mažari. Nič drugače ni na koprivniškem kolodvoru. Tu so uradniki Mažari, vsa njih obitelj je mažarska in tako se naseljujejo Mažari v hrvaških mestih. Vozil sem se iz Koprivnice z vlakom nazaj v Gjekenice. Potnikov je bilo mnogo, a vsi so govorili le mažarski, nekaj nemški, a hrvaški ni govoril nihče! Sam tuž živeli potuje po hrvaški zemlji in živi na hrvaški zemlji!

Izstopil sem v Gjekeenicah. Na prvi pogled zdi se ti, da se nahajaš na mažarski zemlji. Na postaji so uslužbenci vsi, od prvega do zadnjega, sami Mažari. Napisil so tudi samo mažarski in slišiš samo mažarsko besedo. Vozila

sta se tu z menoj dva Hrvači iz Zagreba. Eden je rekel: »Glej, to je že vse mažarski,« a drugi ni prav vedel, kakšen narod tod stanuje, vendar se mu je zdelo, da tu ni vse mažarski, ko je na kolodvoru zapazil Hrvata.

Mislil sem si, vse to bodem izvedel, kadar pridem v vas, in to v prvo vas v okolici. Za gjekeeniškim kolodvorom čepela je dolga vrsta deklet in ženic in dva dečka. Ženske so prodajale grozdje, breskve in slive. To je torej narod iz bližnjih vasi, a kdo bi vedel, kdo so ti ljudje! Oba dečka sta vpila iz vsega grla: »Silve, silve (to je slive)!« Govorila sta mažarski, a tudi kupci, katerih je bilo precej, govorili so same mažarski. Bili so Mažari, ponajveč železniški uslužbenci. Hočeš nočeš moraš misliti, da se nahajaš v tridih Mažarih.

Nekaj časa sem ostal na strani in sem si ogledoval te ženske obraze in nošo in zdelo se mi je, da sem takih obrazov že dokaj videl v Mejumurju in na Prekmurskem. Tako se ne nosijo Mažarke, a tudi mažarski tipi to niso. Ali govorica, ta je mažarska in samo mažarska!

Tako opazujem živo pogovarjanje, poslušam besede, kar zapije deček, ki je stal na koncu vrste: »Ne bude išel!«

je bil na svojem mestu, vsak je rešil svojo nalogo. Mnogobrojno navzoče obširno iz vseh slojev mestnega prebivalstva je obdruževala zlasti fino, vseskozi premišljeno igrigospice Ide Vrdičeve, ki se je decela v globlji vlogi nesrečne Lavre, izražala z globokim čutom in z izredno točnim, iskrenim pojmovanjem vse nianse radosti in bolesti nesrečne Basajevе neveste; poln tragike je bil prizor Lavrine smrti, ki je moral pretresti tudi manj občutljiva srca in izvesti iz očesa marsikatero gledalca solzo ginjenja. Prav tako je ugajala tudi njena ljubka, dobrosrčna, zvesta prijateljica Anica, gospiica Regina Preatonijeva; zelo dobro je pogodila poglavito črto v ljubeznem značaju mlade, svoji prijateljici v veselih in žalostnih urah življenja iskreno vdane deklece. Energično Ježevu Barbo je pa predstavljala gospiica Romana Vašičeva tako dovršeno, da bi je tudi marsikaka rutinirana igralka vedrejša odra ne mogla bolje. Kaj ljubka je bila poskončna Medvedova Micička, gospiica Marica Poljančeva, ki se v veliko vemo stregla Medvedovim gostom. Stara Gričarica, gospiica Josipina Plevnikova, je bila povsem naravna, skrbna slovenska mati, ki ji je usoda njenega sina vojaka globoko pri srcu. A tudi vse moške vloge so bile srečno zastavljene. Basaja je igral gospod Vašič mestoma naravnost z umetniškim pojmovanjem, zlasti v zadnjem dejanju, ko prisega ob mrtvaškem odru nesrečne svoje neveste podležu Brnjadu krvavo osvetlo. Vso zavrženost in podlost Brnjadevo je pa izbornost utelesil gospod Andrej s svojo fino premišljeno igrigospice. Za zabavo in za smeh je skrbel nemurno gospod Kastelic, ki je z mojskro dovršenostjo igral junaka igle in gladilnice, blebetavega Ježa. Gospod Dovjak je v vlogi pisarja Raka vzbujal pozornost z veliko sigurnostjo v nastopu in v besedi ter z realističnim, neprizanim predstavljanjem. Gospod Gregorec je bil dober gostilničar (Medved). Brhke, rdečelične Celjankе in lepih narodnih nošah so izdatno povedale celotni uspeh igre. Krepki slovenski fantje so bili akademiki-legionarji; zelo živahno vrvenje je vladalo v njih taboru na bojni poljani. Stari rek »Inter arma silent musae« pa pri njih ni bil v veljavi; popevali so viharne bojne pesmi; črnoobračate Matej je prekrasno pel sredi vojnega šuma sentimentalno, vedno novo pesem o nezvesti ljubici. — Zaletel je vsakokrat, da bi se igra v kratkem ponovila.

Iz Kostanjevice. Prireditelj prvega plesa prostovoljnega gasilnega društva v Kostanjevici, kateri se je vršil v nedeljo dne 19. t. m. v prostorih gospoda načelnika Bučarja se je posrečilo in svoj namen dosegla. Namen prireditve tega plesa je namreč bil nuditi društvu podporjoemu občinstvu in društvenim prijateljem sploh, ceno in nepriznana zabavo. Društveni odborniki potrudili so se ter prostore lepo okrasili. Mnogo je k temu pripomogel društveni tajnik gospod učitelj Erbežnik, ker je s spretno roko naslikal v dekoracijske namene službe društvene embleme. Ato se s tem plesom združeno delovanje šaljive pošto ni popolnoma posrečilo, ne zadene od bora nikakr krivda, temu je vzrok to, da se je v Kostanjevici šaljiva pošta šele prvič vršila in se je obširno kot novotarijo ni umelo posluževati. Vrli svetokrižski gasilci s svojim načelnikom g. Ruperjem so

Klicali je Hrvača, naj slive kupi, da je še časa, in je razlagal in dopovedoval, da še vlak ne pojde. To mi je vse razjasnilo, stopil sem k ženskam in sem jih vprašal: »Od koda ste i od koda imadete ovo lijepo grožnje?« Da ste jih zdaj videli, kako so vse Hrvatice, in vse so to bile, govorile hrvaški in kako so mi pripovedovale, da so iz bližnjih vasi. Bile so to prve Hrvatice, s katerimi sem se seznanil v šomodski županiji. Vedel sem, da tod stanujejo Hrvati, ali da so se že tako dobro mažarski naučili, tega nisem vedel in o tem sem se zdaj uveril na gjejeniški postaji.

Iz Gjejenice, oziroma iz Zakona vodi ravna cesta proti Šurdi in dalje proti Veliki Kaniži. Tu potniku ni treba voditelja, ali imam navado, da si vselej iščem v vasi spremeljevalca, s katerim se potem pogovarjam na potovanju. Na tak način izvedam, česar želim in iščem. Obrnil sem se torej do najstarejše Hrvatice in sem jo vprašal, ali bi hotela kazati pot do Šurda. Stari ljudje največ vedo. Ali ženica ni utegnila, opoldne je morala nesti delavcem kosilo, in tako sem se moral zadovoljiti z mladim fantom. (Dalje prih.)

se vablu odzvali in se v precejšnjem števi u zabave udeležili. To so dedki! Konečno bodi slavno občinstvo pripravljeno, da gasilno društvo ne goji političnih in strankarskih namenov, temveč da stremi edino za svojim poklicem in geslom bližnjemu na pomoč.

Iz občine Knežak se nam piše: Ker se bliža naša občina občinska volitev, imata naša gospoda duhovnika mnogo posla, posebno se bode gospod kaplan »Čamparjev Andrejček« glavo zmešal v tej zadevi. To človeče si je marsikaj izmislilo in prizadevalo, da bi vse ljudstvo v naši fari in občini spravilo pod svoj blagoslovljeni plašč. Pomagati si je znal, da je nastala posojilnica v Knežaku, in da je nabral nekoliko mladih ljudi v Marijino družbo, da bodejo kazali staršem in drugim ljudem nekako posebno ljubezen do svete vere in Boga. A v tej družbi se jih nahaja največ samo na papirju, in še od tistih so nekateri le kot priča pri kakšni od kaplana sklicani skupščini, posamezno pa semtertja uganjajo takšne burke, da se jim mora človek smejati, in se vedejo kakor tisti, ki ne ve kaj je Marijina družba in kateremu še mar ni zanjo. Blagoslovljeni gospod kaplan je svojim piščetom in učencem ter učenkam prepovedal, da ne smejo brati liberalnih časopisov, posebno ne: »Slovenskega Naroda« in »Rodoljuba« in sedaj tudi »Notranjca« ne, ker to da so krivo-verski časopisi, ki zatirajo vero. V oženj ž njim!, pravi, »če dobite v roke kaj take časopise! Berite rajši »Slovenca« ali pa »Domoljuba« ki si ga lahko naroči vsak, saj je poceni. Ti časopisi so vsaj pošteni in ne zatirajo svete vere; to so naši katoliški časopisi! — Mi pa smo prepričani, da mnogo teh njegovih piščet here »Slovenski Narod« in tudi »Notranjca«, istotako so brali »Rodoljuba«, dokler je izhajal; ravnotako prihajajo mladenci in njih tovarišice k plesom in k drugim kratkočasnostim, na kar gospod Andrejček jako kiha, kakor bi šnofal šnofanec, in piha, kakor da bi ga hotela zadušiti najhujša vročina. A vse to je zastoj; mlado ljudstvo, ki se rado kaj razveseli in nekoliko poskoči, zbršite, gospod kaplan, iz Marijine družbe, sicer se vas bo lotila jetika od vaše svete jeze. Še nekaj vam imamo povedati, gospod urednik! Čujte! Gospod kaplan, naša ljuba dušica, si je letos nekaj čudnega izmislil, kar spati ne more namreč brez skrbi zaradi volitve. Razen je že napravil, da bo zajca nanj nataknil, spekel in s svojo deputacijo pohrustal, a počakati mora na vsak način, in je še vprašanje, če bo sploh ujel zajca. Tako je že začel gospod Andrejček diktirati, kdo da bo za župana in kdo bo za obč. slugo, je on že zakverkal, a videti se hočemo na Anino, ako Bog da. Dalje je oznanil pretečeno nedeljo pri božji službi na leci, naj pridejo prihodnji petek iz cele fare tiste žene, ki so od 1 do 6 let poročene ali omožene, k izpraševanju za velikonočno spoved, in pri tem da bode imel velik pouk! Gospod kaplan, ali vas ni sram, da si upate iz takšne daljave, kakor je vas Juršiče in Koritence sklicati in mučiti žene, ki imajo lahko mlade otročice in druga opravila doma, pa da morajo storiti po vaši volji to, česar niso še nikoli storile in do sedaj še nikoli bile na tak način pozvane od nobenega duhovnika. Ali vas ni sram? Morebiti je vam kakšna druga sila ali potreba? Kaj takega se še ni nikoli zgodilo, da bi bili zakonski ljudje, bodisi stari ali mladi, poklicani iz stranknih in oddaljenih vasi v Knežak k izpraševanju za velikonočno spoved. Zakaj pa ne povabi kaplan tudi moškega spola? Ta blagoslovljena zvita buča si gotovo nekaj misli; kaj in kam to kaže, povemo kasneje in še kaj več. A ve ženice pa doma ostanite, gospod Andrejček pa naj ima izpraševanje v vsaki vasi po stari navadi. Mi zahtevamo: stari red naj ostane v naši domovini! Capito, Andrejček?

Faranje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. februarja.

— **„Slovenčeva“ zavist.** Škofov list postane vselej ves vrto-glav same jeze, kadar se spomni, da se že 33. leto peha, dohiteti »Slov. Narod« pa tega vendar ne doseže. Včeraj pravi, da vsa liberalna stranka zabavlja čez »Naroda« — pri tem pa se redno množi število naših odjemnikov in smo danes v srečnem položaju, povedati »Slovenca« da nas še v desetih letih ne dojde. »Slovenec« tudi pravi, da so se razni liberalci hoteli v »Naroda« oglašiti proti slovensko-nemški zvezi, a smo jim zagrozili, da bomo vsakega brez pardona raztrgali. Naj nam »Slovenec« imenuje le enega samega tega liberalcev, le enega samega, ki se je ho-

tel oglašiti proti slovensko-nemški zvezi, a smo mu zagrozili, da ga bomo brez pardona raztrgali. Resnično je pa, da smo se povodom znane »Slovenčeve« en kete o slovenski ljudski stranki, ki je storila tako žalosten konec, obrnili do različnih ugodnih liberalcev, naj se oglašajo in povedo svoje mnenje, a vsi so rekli, da to ni potrebno in nima nobenega smisla, ker je valed klerikalnih stremenj in valed klerikalne zavratnosti in nehotnosti itak vsako sporazumljenje nemogoče.

— **„Splošni avstrijski katoliški shod“.** »Slovenec« že boba za »splošni avstrijski katoliški shod«. Tega shoda se bodo udeležili klerikalci vseh vrst, brez ozira na narodnost, in seveda se ga udeleže oficialno tudi zastopniki slovenskih klerikalcev. S tem se posvedoči, da so klerikalci vseh narodnosti edini in solidarni in da jim narodnost pri tem ne dela nikakega nasprotja. Sedaj pa vprašamo: Kaj bi rekli klerikalci, če bi se na Dunaju priredil »splošni avstrijski liberalni shod« in če bi se ga oficialno udeležili zastopniki slovenske napredne stranke? No, do tega ne pride, ker nam in drugim slovenskim liberalcem brani narodnostno prepričanje, da bi skupno z Nemci kovali kake organizacije, klerikalci pa so vsi v bistvu internacionalni in zato imajo že skupno klerikalno organizacijo, in jo hočejo letos še utrditi. No, čimboli se na penja klerikalizem, da dobi oblast v roke, toliko mogočnejše ori po Avstriji klic: Proč od Rima.

— **Ornig contra dr. Tavčar.** Slavnemu uredništvu »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Oziraje se na notico v časniku »Slovenski Narod« št. 42 z dne 21. svečana 1905 pod rubriko »Dnevne vesti« z naslovom »Ornig contra dr. Tavčar« zahteva podpisana sodnija z ozirom na § 19. tiskovnega zakona, da se sprejme sledeči uradni popravek in sicer po predpisih tiskovnega zakona v izidočo prihodnjo ali naslednjo drugo številko Vašega lista: 1) Ni res, da sta glasovala Matzl in dr. Bračič za tam označeno resolucijo in da sta izrekla g. dr. Tavčarju, oziroma »Slov. Narodu« in »Slov. Št. jercu« javno svoje zaničevanje; res je marveč, da se prvoinenovani ni udeležil dotične seje in resolucije in da slednji sploh ni ud in tudi tačas ni bil ud ptujskega občinskega sveta. 2) Ni res, da bi imenovana sodnika vodila po delegovanju c. kr. okrožnega sodišča v Mariboru omenjeno tiskovno pravdo, res je marveč, da bi moral nastopiti v tem slučaju preiskovalni sodnik mariborski in samo v slučaju izročitve preiskave v smislu § 12. k. p. r. — c. kr. okrajno sodišče v Ptuj, in sicer ne sodni pristav Matzl, ampak posamni sodnik v kazenskih zadevah za mesto Ptuj dr. Račič. — C. kr. okrajno sodišče v Ptuj, oddelek I. dne 25. svečana 1905. C. kr. okrajni sodnik: Dr. Glas.

— **Imenovanja v cestne odbore.** Deželni odbor je poklical v cestni odbor novomeški gospoda Ogorevca, trgovca v Novem mestu, v cestni odbor idrijski pa gosp. Puzona, župana v Godoviču.

— **Zopet eden.** Pri porotnem sodišču v Celju se je 25. t. m. vršila kazenska obravnava proti kaplanu Lorencu Šlambergerju, ki je nazadnje služboval v Žetalah pri Rogatu. Šlamberger je bil katehet in je porabil to priliko, da je šolarice učil ne le verouka, nego tudi različnih svinjarij. Pokvaril je celo vrsto deklic, ki še niso bile stare 14 let, poleg teh pa tudi mnogo starejših deklet. Obsojen je bil ta božji namestnik na 18 mesecev težke ječe. Ker ima »Slovenec« za vsako študentovsko pijanost vedno obilo prostora na razpolaganje, upamo, da bo tudi o tem senzacionalnem škandalu s primerno natančnostjo poročal — v svarilo drugim katehetom.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes zvečer pred-

stavlja se na »par« drugič v tej sezoni Viktoriena Sardoua efektni zgodovinski igrak »Toska« z gđ. Spurno v naslovni vlogi. — Prva predstava opere »Bohème«, ki je bila določena za četrtek dne 2. marca se mora radi bolezni nekaterih opernih članov za nekaj dni odgoditi ter bode šele v petek, dne 10. marca.

— **Reklama ali zafrk-ojla?** Graška »Tagespost« je mi noli teden priobčila notico »Aus der Kunstwelt«, ki je obudila v Ljubljani splošen krot. Vse se je vpraševalo: ali je to reklama ali zafrk-ojla? Notica se nanaša na nemškega igralca, nekega g. Emila Schlegla. O njem je povedano, da je mlad, čeden, mnogo obetajoč, muzikalno inteligenten in dramatično nadarjen umetnik, mož, ki s svojimi talenti gotovo ne ostane v Ljubljani. — Mogoče je sicer, da je že to hvalisanje skromnega začetnika zafrk-ojla; ali mogoče je tudi, da je to samo reklama — nihče ne verjame, koliko hvale prenese najspornijejši dramatični talentek — in zato o tem ni izgubljati besede. Toda omenjena notica pripoveduje še nekaj drugega, da je namreč Emil Schlegel ljubljanskim damam glave zmešal, da nore za »sladkim pevcem«, kakor svoj čas Gradčanke za Pennarinijem, da si je marsikaka dama nakopala trdovraten kašelj, čaka je tega pevca na mokrih tleh pred gledališčem in da se bodo lepe Ljubljankice kmalu bridko jokale, ko jih zapusti — Emil Schlegel. Lahko si je misliti, kako viharo veselost to poročilo vzbudilo v Ljubljani. Mogoče je sicer, da je tudi to reklama, še verjetnejše pa je, da je to prav huda zafrk-ojla. »Tagespost« je najbrže sedla na limanice kakim spletkarjem (naj si bodo že moškega ali ženskega spola), ki so se hoteli ponorčevati iz »sladkega pevca« in iz neke druge osebe. Da »lepe Ljubljankice« tudi če so nemške narodnosti, kar nič ne nore za »sladkim pevcem«, to nam »Tagespost« prav lahko verjame; ni pa lepo, da se dama čestitiljive starosti tako bridko zafrkuje.

— **Žensko telovadno društvo v Ljubljani** vlnudo naznanja, da v sredo 1., v soboto 4. svečana in na pepelnico radi Sokolove maskarade ni telovadbe.

— **Narodna čitalnica v Ljubljani** zaključila je bogato vrsto svojih predpustnih veselij v soboto 25. t. m. z res vseskozi izbornou uspehim, kar najbolj animiranim plesnim venčkom. — Že od oktobra vršili so se v čitalnici jour fixi, na katerih so se shajali nje člani in po teh vpleljani gostje k resnično prisrčni, dejali bi familijarni zabavi. Miklavžev večer in še marsikateri drugi ostal bo gotovo vsem posetnikom v najboljšem spominu. Gospa Julija Ferjančičeva, gđ. Vida Prelesnikova in Mici Soosova ter gg. Procházka, Orželski Ourednih pripomogli so s prijaznim sodelovanjem svojim tem večerom do popolnega uspeha. Po novem letu priredila je čitalnica plesne venčke v svoji dvorani in zadnjega v veliki dvorani »Narodnega doma« ob zvokih slavne ljubljanske društvene godbe, ki je dobro vršila svojo nalogo. Drazesten venec gospa in gospodičen zbran je bil na teh večerih, na zaključnem venčku plesalo je četrto 26 parov. Da je bila zabava res prijetna, kaže najbolje dejstvo, da je godba družbi vedno prezgodaj odšla; zlasti na zaključnem venčku ostala je družba še dolgo po odhodu godbe zbrana in se skoro ni mogla raziti. — Vsak, kdor je posejal čitalnične priredbe, prepračal se je, da je na njih zabava prearčna, nepriziljena, domača — in le čuditi se je, da še vedno vladajo v gotovih krogih najrazličnejši predsodki proti čitalnici. Upamo, da bodo skoro zginili še ti, in da bo skoro zbrana vsa ljubljanska narodna družba na čitalničnih jour-fixih, ki se bodo nadaljevali v postu. — Za to novo, živahno življenje čitalnično pridobil si je največ zaslug t. š. tajnik Ferdinand Sajovic, ki je bil do svoje bolezni res duša društva, ki se še v boleznii vedno s skrbjo za nima za delovanje društva. Da bi skoro okrevail! Njemu ob strani stal je veselilni odsek z g. dr. Pircom na čelu, katerega član in društveni blagajnik g. Milan Paternoster je s svojo znano spretnostjo pri aranžiranju zelo mnogo pripomogel do tolikoga uspeha društvenih priredb. Odkar je obolel tajnik, je pa sploh on stopil na njegovo mesto, in velja zlasti za zaključni venček vsa hvala njemu.

— **Muzejsko društvo za Kranjsko** imelo je sinoči v konferenci sobi I. državne gimnazije svoj letošnji občni zbor. Iz poročila društvenega tajnika prof. Komatarja posnemamo, da zanimanja za društvo, žal, od leta do leta pojema in da ima

društvo sedaj le še 183 članov. Vzrok temu je pač preobilica raznih društev, valed česar se cepijo moči in nedostaje gnotne in duševne podpore posameznim društvom. Publikacije, katere dobiva muzejsko društvo v zameno od drugih književnih društev, oddaje v smislu društvenih pravil deželni muzejski knjižnici. Valed smrti izgubilo je društvo v pretečenem letu dva člana, gg. Konrada Črnolagarja in prof. dr. Vladimira Levca, o katerem je bilo opravileno pričakovati, da bo še mnogo koristil kranjskemu domoznanstvu. V znamenje sožalja vstali so navzoči raz sedežev. Iz poročila blagajnika prof. Pakja je razvidno, da je imelo društvo v pretečenem letu 2653 K 53 v dohodok ter 420 K 96 v prebitka. Podpore je dobilo društvo od naučne uprave 400 K, od deželnega odbora 800 K in od Kranjske hranilnice 300 K ter od poslednje za raziskavanje deželnih arhivov še posebej 150 K. Namesto prof. Komatarja, ki se je preselil v Kranj, prevzel je tajniški posel knezoškofijski dvorni kaplan Viktor Steska.

— **Odbor II. skupine društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Ljubljani** vabi vse svoje člane, nečlane in prijatelje na II. društveni večer, ki se bode vršil dne 2. marca t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih »Pri levu« na Marije Terzije cesti.

— **Lovsko društvo »Kriml«** priredi, kakor smo že poročali, prihodnjo soboto, dne 4. marca, prijateljski večer s plesom v lokalih tukajšnje restavracije Zajec na Rimski cesti št. 24. V dvorani se bode plesalo, medtem ko bo petero drugih lokalov služilo v prosto zabavo. Sodelovala bo ljubljanska društvena godba. Svoj poset je obljubilo tudi slavnoznano vrhniško lovsko društvo, potem nekaj postojinskih lovcov, pa tudi znani lovec vseh lovcov Samiel iz »Čarostrelca«. Tudi izide dotični večer na 8 straneh lovske list »Lovčevi zapiski«. Zabava obeta biti jako živahna vzpričo povedanemu ter prikaže podpisani odbor mnogobrojne udeležbe, katere je deloma že iz vseh krogov zasigurana. Opozorjamo še enkrat na to veselico ter vabimo k isti vse lovce, lovske prijatelje in znance. — Za odbor: predsednik Ivan Seunig.

— **V Škofji Loki** se napravi mestna klavnica in so dotična dela že razpisana. Stroški so proračunjeni na 60.000 kron.

— **Gorelo** je v Sp. Slivnici v logaškem okraju pri posestniku Josipu Primožiču. Škode je 1200 kron.

— **Ponarejeni dvajset-kronski bankovci.** V drugi polovici septembra 1904 so zasedli po sejnih na Kranjskem precej dobro ponarejene dvajsetkronske bankovce, ki so se kmalu zelo razmnožili. Ti ponarejeni bankovci se razločujejo od pravih v tem, da je barva rdeče podobne bankovčeve nekoliko bolj rumenkasto-rdeča (barva opeke) in ona zelenega čeztiska nekoliko bolj rumenkasto-zelena, kot pri pravih bankovcih. Dalje niso glavna pisava, orel in spodni del malih številk 20 ob kraju slike dovolj izrazovito narejeni, med tem ko so na pravih bankovcih temnejši. Glave Avstrije in Hugarije kakor tudi mali ornament v oghih ob robu nad glavami so na falzifikatih premaknjeni. Razen tega manjka na glavah in podobah angeljev tankih potez in imajo ta mesta debelejšje črte tako n. pr. na čelu in nosu Avstrije. Na nemški strani manjka pri rdeči bankovčevi podobni navpična rdeča robna črta v levem spodnjem kotu. Zaznamba serij in številki ni v ravni črti ali ni paralelna z robom in ima pri večini falzifikatov po besedi Serie piko in pri besedi szám akcent na a v nasprotni smeri (š). Ti zadnji pogreški so pa pri nekaterih falzifikatih že popravljeni. Teh falzifikatov se je našlo v Avstro-Ogrski okoli 150 in sicer v večjih množinah na Spodnjem Štajerskem, Dolenjskem, Hrvaškem, v Ljubnem, Donavitu, razen tega pa posamezno tudi v Budimpešti, Debreczinu, Dunaju, Amstetenu, Beljaku, Bregencu, Trstu, Reki in v Galiciji. Falzifikati so narejeni v Clevelandu v Severni Ameriki in so jih vrnivši se avstrijski izseljenci zanesli k nam. Kakor je do zdaj znano, se je v Ameriki okoli 6000 takih ponarejenih 20kronskih bankovcev spravilo v promet. Velika nevarnost preti torej, da bode še mnogo večja množina teh falzifikatov prišla v denarni promet v Avstriji. V zadnjem času se je konstatiral še drugi tip ponarejenih 20 kronskehi bankovcev, ki so s prejšnjimi v zvezi, ki se pa lahko spoznajo kot falzifikati v tem, da so pike na glavah Avstrije in Hugarije zelo črno tiskane. Razen tega je zaznamba serije in številke narejena na nasprotni strani. Prebivalstvo, zlasti pa one osebe in podjetja, ki so v trgovski zvezi z vračujočimi se Amerikanci, opozorjamo, da pri sprejetju 20kronskih bankovcev strogo pazijo na ta denar in o kakih

sumljivih bankovcih takoj naznanijo bližnjemu oblastu. O posebno važnih slučajih naj se obvesti c. kr. državno pravdnštvo v Celju ali pa c. kr. okr. sodišče v Sernici, kjer teče kazenska predpreiskava.

— **Plazove v Vratih**, ki drži so Triglava in sosednih strmin, je lahko obdudovati ob lepih solnih dneh od devetih do ene popoldne nekako od dne 10. marca meseca dalje in še prvo polovico maja. Priti je že zvečer v Mojstrano, tam prenočiti in drugi dan se odpraviti že zgodaj, če je mogoče do Aljažvega doma. To je nekaj »groznega« lepega. Kdor le mora, naj si privoščiti ta izredni užitek, masli trud se mu obilo poplača. Vzeti je krpice s seboj, da si jih naveže, ako tam sneg ne drži.

— **Iz Radeč pri Zidanem mostu** se nam piše: Dne 26. febr. so zažarele prve električne žarnice v našem trgu in bodo danes zvečer že ves trg in vse hiše električno razsvetljene. Prvi poizkusi so že pokazali, da bodo luči zelo svetle in da bo električna razsvetljava velika dobrota posebno radeškemu trgu, ki je dosedaj užil veliko egiptovske teme, kadar ni bilo meseca v pratiki. Zato je prav umestno, da se g. inženirju Schubertu, ki je oče te naprave, na tem mestu najlepše zahvalimo. Obeta se nam tudi v kratkem vodovod, ki ga namerava vpeljati in prirediti trško predstojništvo, čigar skrb za radeški trg v zadnjem času je zelo hvalevredna, kar je pokazalo pri vplavi električne razsvetljave. Vendar bi svetlovali, da naj tako važnih naprav, kakor je vodovod, ne aranžira predstojnik sam in naj se izvoli zato poseben nepristranski odbor, ker več ljudi več ve in naj ne vabi k takemu delu mladih, neizkušenih in tujih (da ne rečemo drugega) inženirjev, ker imamo dovolj domačih izurjenih moči. Če se bo po našem nasvetu ravnalo, ne bomo presojali tega početja s političnega stališča in vedeli hvalo tudi klerikalnemu predstojniku. V teku letošnjega, oziroma prihodnjega leta se bodo dovršile tudi tri nove stavbe v radeškem trgu in sicer nov hotel, ki bo urejen s popolnoma modernimi napravami, potem novo veliko 5 razredno šolsko poslopje in vila našega g. zdravnika. Tako bo dobil naš trg, ki je oddaljen od velike postaje južne železnice Zidanega mostu samo dva kilometra, ki ima 4kratno pošto zvezo na dan, ki nima nobene fabrike, ki bi napravljala nezdrav in neprijeten dim in prah in ima v okolici veliko lepih senčnih sprehodov, popolnoma moderno lice in bo prav sposoben za letovišče posebnost, ker ima tako ugodno zavarovano lego, da nima zdaj nič snega, ko je drugod po svetu velik sneg in je gorko kakor v Opatiji. Za to se snuje odbor tržanov, ki namerava skrbeti za olepšavo trga in preskrbeti za poletni čas dovolj lepih in zračnih stanovanj za letoviščarje. Skrbeti boče ta odbor tudi za napravo kopališča z mrzlimi in gorkimi kopelji, zato smo prepričani, da se bo že letošnje poletje oglasilo v našem trgu večje število počitka in čistega zraka potrebnih letoviščarjev. Že sedaj so bila navadno poleti vsa stanovanja oddana in bode gotovo še več gostov prišlo, ako se dovršijo vse potrebne moderne naprave.

— **Snežni plaz je podsl** v Ločanih pri Beljaku kmetu Lisakouniga iz Rat in voz. Hlapca so izvlekli še živega, dočim je bil kmet že mrtav.

— **Sneg na Gor. Štajerskem** je tokrat, da je skoraj ves promet ustavljen. Kmetje iz gorskih dolin sploh ne morejo iz svojih hiš, ker je povprečno povsod 4 do 5 metrov visoko snega, marsikje pa strašijo vrhutega snežni plazovi.

— **Hud postiljon**. Na cesti iz Kršanov v Pičani (Istra) je postiljon smrtno obstrlel kmeta Baciata, ker se mu ni hotel takoj s sodi obloženim vozom izogniti.

— **10leten morilec**. Kakor smo svojčasno poročali je v Zabroniču (Istra) 10letni pastir Anton Bursič brez pravega povoda zaklal svojega tovariša Mat. Perciča. Okrajno sodišče je obdodilo morileca v 6mesečni zapor za mladoletne.

— **Vegova slavnost na Dunaju** bode v sredo 15. sučca t. l. v dvorani hotela „zur Post“, Dunaj, I. Fleischmarkt 16. Prijazno sodelovanje so obljubili: Gospica Marijanica Zmerzikarjeva, operna pevka, gospod Karol Jeraj, član c. kr. dvorne opere (gosli), jugoslovanski godbeni kvartet (gg. K. Jeraj, M. Lenarčič, S. Šantel, C. Köne), gosp. Janko Jež, samospev: gg. J. Jež in Vinko Krušič ml. (dvošpev); slovenski moški in mešani pevski zbor pod vodstvom pevovodje „Zvezda“ g. Vinko Krušiča st.; godba bos. pešpolka št. 4 pod vodstvom g. kapelnika H. Pavliša. — Pevske vaje za moški in mešani zbor se vrše vsak ponedeljek in vsako sredo od 7. do 9. ure zvečer v „Slovanski Besedi“, Dunaj, I. Fleischmarkt 16 (vhod Drachengasse 3.) Udeležuje se

jih želepo število požrtvalnih pevki in pevcev. Upati je, da se jih bode še več udeleževalo, da bode krasno in navdušeno donela slovenska pesem združenih slovenskih pevcev in pevki v slavo slavemu učenjaku in junaku Jurju baronu Vegi.

— **Izobraževalno, zabavno in podporno društvo „Zvezda“ na Dunaju** je pri svojem 6. obhodu zboru izvolilo sledeče gospode v odbor: Jak. Pakla, predsednikom, Jak. Vovka, I. podpredsednikom, Gabrijela Mežnarja, II. podpredsednikom, Jak. Šemeta, blagajnikom, Vinka Krušiča ml. tajnikom; v odbor: Ivana Luzarja, Frana Merlaka, Ivana Tomaževiča, za namestnike: Fr. Šušteršiča, Iv. Petermana, Iv. Vončina; za revizorje: dr. Fr. Göstla, J. Božiča, Fr. Smerduja. Zaradi mnogih zaslug za „Zvezdo“ je bil večletni njen blagajnik g. Jakob Šeme imenovan enoglasno častnim članom. „Zvezda“ šteje sedaj 3 častne člane, namreč predsednika gosp. Jak. Pakla in pevovodjo g. V. Krušiča. Društvo je imelo 3 predavanj gg. stotnika Frid. Kavčiča, Iga Kaša in dr. Göstla. Zabavnih večerov je društvo imelo 8, izlete 3 (v Maria Enzersdorf, Giesstühl in Ober-St. Veit). Odbor je razdelil več podpor med potrebne člane in druge, pa tudi nekaterim vseučiliščnikom. — Društvo je lepo napredovalo v vsakem oziru, posebnop pa petju. Pri zabavah je dvorana navadno pretresna.

— **Mednarodna panorama**. Ta teden je razstavljen večnolepa Švica, in sicer zelo romantični del iste s snežnimi orjaki Jungfrau, Mönch, Fletschhorn i. dr., s planinskimi jezери, kakor: Campsio, Belo jezero v Engadinu itd. Najzanimivejše v tem delu Švice pa so vsekakor čudovite globeli s penecimi vodopadi ter drzovito izpeljane gorske ceste nad strahovitimi prepadi, s predori skozi dolomitske gore, kakor je n. pr. vozna in železniška cesta čez St. Gothard. — Prihodnji teden se razstavi Pulj, Mali Lošinj, Ogled, Gračac itd.

— **Izpred tukajšnjega porotnega sodišča**. Na zatožni klopi sta bila kot prva sojena zakonska Polde in Jera Toporiš iz Trčiča zaradi hudo delstva goljufije oziroma udeležbe goljufije. Polde Toporiš je čevljar, žena Jera se je pa bavila s krošnjarijo. Za resno delo jima ni bilo mar, pač pa sta si skušala slepaskim potom pridobiti sredstev za brezskrbno in brezdelno življenje. Za svojo žrtev sta si izbrala Apolonijo Valjavec, večletno prodajalko v trgovini bratov Rozmanov v Trčiču. Zlasti Jera Toporiš si je znala to brumno dušico z raznimi pripovedkami in hinavskim hilenjem tako omrežiti, da je imela pri njej neomejeno zaupanje. Govorila ji je med drugim, da jemlje za nekoga visokega gospoda z imenom Kocjančič blago, da pa ima tak denar, da ga tu ni moči menjati; kadar se bo pa to zgodilo, bo plačal razen svojega, tudi njen dolg. Prinesla je prodajalki tudi mala darila, češ, da ji to pošilja gospod Kocjančič v dar, v resnici pa je to le sama kupila, da bi lažje še nadalje neovirano izvrševala izkoriščanje Polone Valjavec. Tri leta je trajalo sleparjenje, ne da bi bila brata Rozman kaj za to vedela. Tako je znala Jera Toporiš prodajalko premetiti, da še svojima gospodarjema ni o tem povedala v trdni nadi, da bo Kocjančič dolg peravnal. Končno pa, ko je ta dolg že narasel na 4200 K, so se ji okoli Božiča 1904 vendar oči odprle, zato je vse odkritorsko gospodarijema povedala. Tudi mož je sleparki pri tem pomagal, dostikrat je šel pazit pred prodajalnicco, če se nabaja Polona Valjavec sama v trgovini. Denar in blago sta obdolženca skupno zase porabila. Obdolženca večinoma priznata krivdo. Porotniki so se izrekli za krivdo obeh obdolženec. Jera Toporiš je bila obsojena na 13 mesecev, njen mož Polde pa na 3 mesece težke ječe. — Popoldne je bil obravnavan proti 67 let staremu Francu Kotniku iz Konjice. Kotnik je bil že 12krat kaznovan in je tat iz navede. Tudi sedaj je bil obdožen različnih tatvin, a bil je oproščen.

— **Pobalinstvo**. Sinoči je neka gospodična spremila na vozu svojo prijateljico v blaznico na Studenec. Nazaj grede sta šla voznik in spremeljalec v Mostah v neko gostilno, gospodična pa ju je čakala na vozu. Kmalu sta prišla k vozu dva nepoznana človeka, ki sta jo začela nagovarjati, da jo bodeta spremila do mesta in jo strašiti, da bodo v kratkem pri vozu štirje »lumpci«, ki bodo odpeljali njo in voz. Gospodična se je bila res prestrašila in šla, nič slabega slutetja, z njima. Po poti sta jo začela siliti, naj gre z njima v kako gostilno, česar pa ni hotela storiti. Ker nista mogla doseči svojega cilja z lepo, sta začela z grdo. Lotila sta se jo bila fizično in med tem, ko se je bila jima za pobeg izpulila iz rok, jo je eden tako udaril po ušnicah, da je krvavela. Gospodična se je tako prestrašila, da ne more opravičiti svoje službe. Pohotneža sta že izledejena in ne odideta zasluženi kazni. Eden je iz rodbine, od katerega bi

se ne pričakovalo takega barabskega početja.

— **Predrzen berač in tat**. Dne 24. t. m. je pogrešil podtajnik trgovskega podpornega društva iz predoabe v Krojaških ulicah št. 5, g. Rudolf Vogt, svoj klobuk. Drugi dan je prišel g. Vogta podpore proist bivši 24letni kolporter Fran Trobisch iz St. Petra na Štajerskem, kateri je imel Vogtov klobuk. G. Vogt je svoj klobuk takoj spoznal in izročil kolporterja policiji. Trobisch je tudi pred 14 dnevi ukradel v Cankarjevi gostilni 8 K vredno listnico, katero je bil na mizi pozabil neki bančni sluga.

— **S ključki pod ključ**. Včeraj je zasačil stražnik Plevel delavca Ivana Habiša, ko je pri starinarji prodajal 50 ključev in inženirsko mero, katero je bil ukradel nekemu zidariskemu mojstru. Vkljub temu, da se je izgovarjal, da mu je vse skupaj dal njegov prijatelj, je moral v zapor. — **Tatvini**. Habišu v »Narodnem domu« je bil dne 26. t. m. ukraden 26 K vreden havelok. — II ge. Ivani Černivčevi je prišel neki 12letni deček po umazano perilo in ji med tem izmaknil denarnico z 8 K, vzeli iz nje 1 K 58 vin., denarnico pa spravil pod peč. Ko je bil denar z dvema tovarišema že zapravljen na slaščičah, so ga prijeli in je po daljšem izgovarjanju tatvino priznal. Doma je dobil za kazen nekaj vročih.

— **Delavsko gibanje**. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 63 Slovencev in 60 Macedoncev, nazaj pa je prišlo 40 Hrvatov. — Na Dunaj je šlo 25 Kočevarjev, v Slavonijo 25 slovenskih tesačev, na Jesenice 37 Ogrov, na Westfalsko 20, v Hrb 25, v Solnegrad ga 30 Hrvatov.

— **Izgubljene in najdene reči**. Služkinja Marija Pugačarjeva je našla torbico, v kateri je bilo nekaj denarja in drugih malenkosti. — Lekarnar g. Ubald pl. Trnkoczy je našel srednjo vsoto denarja. — Nekdo je izgubil tekot sobote pozlačen obsek (medaljon) s tremi vdelenimi opali. Pošten najditelj naj ga odda proti primerni nagradi na magistratu ali pa pri upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

— **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju** mestne občine ljubljanske od 12 do 18. februara 1905. Število novorojencev 27 (= 37,4‰), mrtvorojencev 2, umrlih 37 (= 51,3‰), med njimi jih je umrlo za jetiko 8, za vnetjem soplnih organov 9, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 19. Med njimi je bilo tujecev 12 (= 32,4‰), iz zavodov 16 (= 43,2‰). Za infekcijskimi boleznimi in sicer so zboleli za ošpicami 3, za škariaticeo 1, za ušuenom 1, za trachomom 1 oseba.

— **Hrvatske novice**. Pogreb dr. Milivova Šrepla. V soboto so pokopali v Zagrebu pri veliki udeležbi vseh narodnih slojev pisatelja in znanstvenika dr. Šrepla, čegar krasno delo „Slike iz Svjetske književnosti“ je znano tudi na Slovenskem. Na grobu so govorili: v imenu „Jugoslovanske akademije“ dr. Mušič, v imenu pisateljskega društva S. Andor Gjaliski, v imenu vseučiliščnikov pa Mile Miškulin. Pokojnikovi vdovi je prvi kondoliral škof Strossmayer. — Francoski konzulat v Sarajevu. V Sarajevu se je osnoval francoski konzulat. Za konzula je imenovan Mr. Séon, dosedanji konzul v Varni na Bolgarskem. — Ravnatelj višje deklishe šole v Zagrebu Josip Gall je umrl preteklo nedeljo.

— **Cela slovenska rodbina v Ameriki zgorela**. Matija Nemančič, doma iz Podzemlja pri Metliki, je delal pri železnici v Old Townu (Pensilvanija) ter stanoval s svojo ženo, rojeno Kolar iz Kota pri Črnomlju, 8 dni staro hčerko in dvema svakinjama po 14 in 16 let starima v leseni baraki. Dne 26. decembra je hotel zakuriti, a ker se mu drva niso hotela brž vneti, polil jih je z gazolinom, ki pa je eksplodiral, da je bila v hipu vsa baraka v plamenu. Vsi stanovalci so zgoreli.

— **Prodaja „Slovenskega Naroda“** je prevzel gospod Peter Moro, trgovec v Sodražici.

— **Najnovejše novice**. — Odvetniška zbornica v Pragi si je vsled kompromisa med Čehi in Nemci izvolila za predsednika Nemca dr. Kaufmanna.

— **Strajk železničarjev v Italiji** se že pripravlja. Uslužbenoi so že začeli na vseh vedjih postajah zadrževati in preprečevati promet.

— **O besili so v Monakovem zloglasnega roparja Allramsederja**, ki je prvič tik pred smrtjo z lažnjivo izpovedjo dosegel, da se je eksekucija preklicala. Sedaj je svoje zločine priznal.

— **Španski kralj Alfonz** pride baje meseca junija v Požun, da se zaroči s tretjo hčerjo nadvojvode Friderika. Kolikor se spo-

minjamo, je to peta nevesta, ki jo je časopisje natvezilo mlademu kralju. — **Grofica Montignoso** je vložila tožbo proti draždnanskemu dvoru za izročitev svoje dote.

— **Plosko stopalo** je telesna napaka, pravzaprav bolezen, ki je zelo mučna pri daljši hoji ali trajnem stanju. Kakor znano, neborne komisije mladeničev s takó napako ne potrjujejo v vojak, ker niso sposobni za trajne pohode. Zdravniška statistika konstatuje, da napake ploskih nog od leta do leta naraščajo. Nekateri zdravniki so mnenja, da povzročajo napako preveč zoženi čevlji. Ta nazor pa je najbrže šepav, ker največ ploskih nog najdemo pri mladih tovarniških delavcih, peklih, natakarih, trgovskih pomočnikih, sploh pri ljudeh, ki v šibici mladosti težko nosijo ali pa mnogo stojijo. Napaka je v začetku ozdravljiva s posebno nikelnostno pripravo, ki se položi pod podplat.

— **Japonci in voda**. Telesno trdnost in žilavost Japoncev je pripisovati veliki od njih porabljeni vodi. Japonec použije mnogo vode, ker je mnenja, da je voda najuspešnejše sredstvo za ohranitev zdravja in nenadomestljivo orožje proti boleznim. Napadno je misliti, da pitje mnogo vode škoduje, saj vendar obstoji človeško telo večinoma iz vode; ker pljuča, ledvice in koža neprenehoma izločujejo veliko vode, se mora ta izguba nadomestiti z najmanj vsak dan pol drugim litrom vode. Ker Japonci nič ne trpe na trganju po udih, pripisujejo tudi to uživanju vode. Tudi jim ni znano zabasanje, kajti voda jako ugodno vpliva na želedec in čreva ter njih vsebino. — Japonec se pa tudi vsak dan koplje v vodi, ki ima toploto 45° do 50° C, in sedi dolgo časa v vodi. Gorka voda namreč odpre luknjice po životu, kar je za čiščenje kože neobhodno potrebno, medtem ko se luknjice v mrzli vodi stisnejo in zmanjšajo. Na Japonskem imajo mnogo javnih kopeli, kjer se lahko koplje za parinarjev, premožnejši pa imajo vsak v svojem stanovanju kopalne sebo.

— **Lastni služabniki so ga zaprli**. Istanredni slučaj nasilnega zapora je odkrila pariška policija. 60letni grof Sampigny d'Issoncourt je bil v svoji lastni hiši od svojih dveh služabnikov zaprt. Nad 20 let sta bila ta dva v službi pri grofu. Zadnjih pet let sta imela grofa popolnoma v svoji oblasti in ves ta čas zaprtega. Grof je pripovedoval, da sta mu neprestano grozila s strahovitim dejanjem, če bi zapustil poslopje. Tudi sta ga večkrat prisilila uživati eter. V svoji poslednji volji ju je moral postaviti edinim dedičem svojega poldrugi milijon frankov vrednega premoženja. Policija je nasilnika aretovala, starega grofa pa postavila pod varstvo nekega sorodnika.

— **Telefonska in brzojavna poročila**.

Dunaj 28. februara. V našnji seji poslanske zbornice je domobranski minister grof Welsersheimb pojasnjeval slučaj tistega vojaka, ki je v Gradcu umrl v največji nesnagi v vojaški bolnici. Ta slučaj je razkril socialni demokrat Schuhmeier. Minister je trdil, da ni bilo vse tako, kakor je pravil Schuhmeier. Socialni demokratje so zahtevali, naj se začne o ministrovem pojasnilu še danes razprava. Völkl pa je predlagal, naj se določi za jutri. Pri glasovanju so se Čehi absentirali, Poljaki pa so glasovali proti temu predlogu. To je dalo povod viharim prizorom. Schönerer je interpeliral zastran intervencije ministrstva zunanjih del glede govora pruskega ministra Rheinbarna o razmerju med Poljaki in Malorusi v Galiciji. Zbornica je potem nadaljevala razpravo o obrtnem redu v razpravo je posegel tudi trgovski minister baron Call.

Dunaj 28. februara. Vlada je danes predložila poslanski zbornici zakonski načrt o davčnih olajšavah za nove stavbe v Ljubljani in v drugih krajih, ki so bili prizadeti po potresu l. 1896. — Davčna oprostitvev se pedaljša do 2. julija 1908 oziroma do 2. julija 1910.

Petrograd 28. februara. Gorkij je bil včeraj izpuščen iz ječe. Ukazano mu je, da mora prebivati do sodeb v Rigi. Kavcijo 1000 rubljev je zanj založil tovarnar Morozov.

Kjev 28. februara. Vse tukajšnje dekle so začele štrajkati.

Demonstrirale so po mestu tako viharno, da so bili poklicani kozaki in ena stotnija pešcev. Vojaki so vse dekletke spravili na policijo.

— **Rusko-japonska vojna**. London 28. februara. Japonci so začeli na celi liniji ofenzivo. Vse kaže, da se je že začela nova velika bitka. Na desnem krilu se pomika Koroki proti severu in skuša zapreti Rusom pot ob železnici. Japonski veliki topovi so že začeli bombardirati Mukden.

London 28. februara. Iz Njučvanga se poroča, da utegnejo Japonci priti Rusom za hrbet in zasesti Mukden.

Cherbourg 28. februara. Tretje rusko brodovje se je tu ustavilo. Vojne ladje so dobile premogo in živili in so potem odplule naprej.

— **Odprto pismo** *) gospodu J. Seigerschmiedu, župniku v Lescah.

Prvič mi je dana čast, se javno baviti z Vašo blagoslovljeno osebo. K temu ste dali povod dne 18. t. m. o priliki pogreba Mihaela Trpinca, kateremu sem tudi jaz storil zadnjo uslugo kot svojem bližnjemu in kot tovarišu izza otroških let. Tukaj ste s svojo utesleno arganco očitno stopili v ofenzivo proti moji osebi. Pri običajni molitvi, ko so vsi pogrebeci klečali, ste Vi g. župnik s svojim povzdignjenobljenim obličjem, iz katerega oči je švigala božja (?) jeza, neprenehoma zrl v me, kakor srditi leopard v svoj v bližini gibajoči se plen, a Vaš žol se ni še izlil. Ko ste zapuščali gomilo, izbruhnile so iz Vaših ust besede: „Le dostojno se obnašajte, dostojno,“ in Vaš prejšnji obraz v svoji kakovosti je bil zopet osredotočen v mene. Vsi navzoči so bili s tem jako presenečeni, kaj to pomenja, kajti nihče ni povzročil kake nesposobnosti, a jaz sem pravo slutil že v začetku, kar so tudi drugi razvideli, da ste namreč v moji osebi videli, ne dobro poznatega, Vašega neupogljivega političnega nasprotnika. To je bil factum izbruh Vaših nebrzdanih strasti, s katerimi ste mene namenoma žalili ter me hoteli ponižati kot nevrednega člana v družbi človeštva. Tako početje ne bi bilo od nikogar pričakovati, najmanj pa pri cerkvenem opravilu od božjega namestnika, s kojim ste, nikdo drugi kot Vi, prekorčili meje dostojnosti. Z enakimi čini ne boste pridobili nikogar, najmanj pa mene, za stranko, v kateri so sami nevedneži, hinavci in koristolovci, ki jih se vsak pošten človek sramuje. Jaz se olike gotovo nisem učil v kakem zaprašenem lemenatu, pač pa pri boljših ljudeh; skusil sem veliko sveta ter imel opravila tudi z visokimi osebami, a tej podobna odlika me še ni dohitela.

Pozivljam Vas torej, prečastiti, da mi javno pred svetom dokažete le en slučaj iz mojega celega življenja o mojem nepoštenem ali nedostojnem vedenju; dajem Vam tudi na razpolago široko polje takih dejanj, katere javno predbacivati zakon zabranjuje, a ne bom Vas zasledoval, samo da je dejanje tudi resnično; v to garancija moja častna beseda.

V prihodnje se bodem enakih prilik izogibal, kar naj mi p. n. obistnivo ne šteje v zlo, da Vas ne bodem motil pri Vaših opraviilih s svojo navzočnostjo, kajti smatram Vas za najposobnejše bitje, da zamorete s svojo provokacijo koga morda celo do motenja vere izvabiti, kar bi Vam služilo v Vaše največje zadoščenje. Moje dolžnosti do Boga, v kolikor jih po svoji zavedenosti kot prave spoznam, bom od slučajja do slučajja opravljal v kaki sosedni cerkvi ali pa doma, kateremu prepuščam tudi vse sodbo.

Ako bi bili, gosp. župnik, morda mnenja, v slučaju, kar se lahko pripeti, meni ali kakemu udu moje družine, kako cerkveno ali versko opravilo — kar spada v delokrog dušnega pastirja — zabranjevali, se s tem strinjam tudi jaz, toda pod pogojem, da sem vsakojahkih dajatev cerkvi in Vam odvezan, in le toliko za časa, dokler ste Vi kot župnik v Lescah. O tem pa prosim v pritrdjevalnem slučaju pismenega obvestila! Zadosti je vseh neslanosti! Znano Vam mora biti, da je zaradi Vašega samovoljnega in neznanega nastopanja skoro vse ljudstvo „proti Vam“, le „Marijina družba“ — Vaša „lajbgarda“ in nekoliko prihuljenih ženic je za Vami. Le „wacker“ naprej!

Nova vas, 23. februara 1905.

— **Jos. Gogala**.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Se dobi povsod!

Kalodont

71 neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dun. borze 27. februarja 1905.

Nalozbeni papirji.	Denar	Blago
majeva renta	100-30	100-50
marevska renta	100-25	100-45
avstr. krona renta	100-25	100-45
zlati	120-—	120-20
ogreška krona	98-20	98-40
zlati	119-05	119-25
posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
posojilo mesta Sp. let	100-—	101-—
ob. okr. lokalnih železnice d. dr.	100-—	101-—
bos. hero. žel. pos. 1902	101-30	102-30
češka dež. banka k. o.	100-15	100-10
ž. o.	100-15	100-10
zast. pisma gal. d. hip. b.	101-40	102-20
pešt. kom. k. o. z.	107-70	108-70
10% pr.	100-10	101-—
zast. pisma Innerst. hr.	100-50	101-20
ogreške cen.	100-25	101-25
dež. hr.	100-—	101-—
z. pis. ogr. hip. bau.	100-75	101-75
obl. češke ind. banke	99-—	100-—
prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-50	100-—
prior. dol. žel.	318-90	320-90
juž. žel. kup.	101-25	102-—
avst. pos. za žel. p. o.	187-—	189-—
Preške	277-—	282-—
Greške od l. 1860	170-50	172-50
1864	307-—	317-—
tizske	303-—	313-—
zem. kred. I. emisije	277-—	280-50
II.	100-—	104-—
ogr. hip. banke	142-10	143-10
arbske a frs. 100-—	22-60	24-60
turške	475-—	487-—
Saslika	79-—	83-—
Kreditne	88-—	92-—
Imenitne	67-—	71-—
Krakovske	55-—	57-—
Ljubljanske	34-—	36-—
Avst. rud. križa	65-—	69-—
Ogr.	76-—	81-—
Rudolfove	536-—	546-—
Salebrške		
Dunajske kom.		
Delnice	92-30	93-30
Južne železnice	654-50	655-50
Državne železnice	1638-—	1647-—
Avstr.-ogreške bančne delnice	678-75	679-75
Avstr. kreditne banke	791-25	792-25
Ogreške	250-—	250-75
Zivnostenske	660-—	665-—
Premogopok v Mostu (Brüx)	522-25	523-25
Alpske montan	2535-—	2555-—
Praske žel. ind. dr.	630-—	631-—
Rima-Murányi	808-—	812-—
Trbovlske prem. družbe	575-—	580-—
Avstr. orožne tov. družbe	175-—	178-—
Češke sladkorne družbe		
Valute	11-34	11-38
C. kr. cekin	19-08	19-11
20 franki	23-47	23-53
20 marke	23-90	23-98
Sovereigns	117-15	117-35
Marke	95-25	95-45
Laški bankovci	253-25	253-75
Rubli	4-34	5-—
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 28. februarja 1905.

Termin.

Pšenica za april	za 100 kg. K 19-86
Pšenica	100 " 19-58
Pšenica	100 " 17-36
Rž	100 " 15-62
Koruzi	100 " 15-04
Oves	100 " 14-32

Efektiv.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.
Vidna nad ravnjem 3062. Srednji zračni tlak 736-0 mm

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nobo
27.	9. zv.	727.9	3.6	sr. jzhod	oblačno
28.	7. zv.	725.9	1.0	sl. jzhod	megla
	2. pop.	724.8	6.2	sr. jug	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura: 27° normale: 10°. — Padavina 14 mm.

Zahvala.

Med dolgoletno boleznijo in povodom smrti našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, zeta brata in sina, gospoda 643

Leopolda Jerana
trgovca

amo dobili toliko dokazov iskrenega sočutja, da nismo v stanu zahvaliti se vsakemu posebej za ustno in pismeno izraženo sožalje.

Za to se tem potom zahvaljujemo iz vsega srca za vse ljubeznivosti, zlasti tudi za mnogobrojno udeležbo in za prekrasne vence, ki so jih darovale korporacije in posamezniki.

Posebej izrekamo svojo zahvalo grečasti duhovščini, trgovskemu pevskemu društvu „Merkur“ za spremstvo in genjalne žalostinke, slavnemu telovadnemu društvu „Sokol“, osobito pa gg. bogošlovcem

V Ljubljani, 27. svečana 1905

Žaljujoči rodbini Jeran in Belič.

Zahvala.

Za vse prearodne dokaze iskrenega sočutja povodom nenadne smrti našega ljubelega očeta, gospoda

Ivana Gale
sprevednika c. kr. drž. železnice

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dragega ranjčega k večnemu počitku izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito pa gosp. načelniku držav. kolodvora v Šiški, gg. uradnikom c. kr. drž. železnice in stanovskim kolegom ranjčega iskreno zahvalo. 645

V Ljubljani, dne 28. febr. 1905.

Žaljujoča rodbina Gale.

Zahvala. 631

Vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem izrekamo za sočutje povodom boleznij in smrti našega ljubljenega sinčka, oziroma bratca

Živka

najiskrenješo zahvalo. Zahvaljujemo se v prvi vrsti g. dr. Juliju Dereani za požrtvovalno in trudopolno zdravniško pomoč, dalje gosp. Francu Stelcu za premožne tolažbe in obiske v boleznij, dalje vsem onim, ki se niso strašili slabega vremena in so v tako mnogobrojnem številu spremili našega nepozabnega sinčka k večnemu počitku. Bog plati!

V Kamniku, 23. svečana 1905.

Žaljujoča rodbina Vedlin.

Iščem 635-1

primerne službe.

Bivši magistratni policijski svetnik ljubljanski Franc Podgoršek, sedaj na Ponikvi ob juž. žel. — Imam petletno sodnijsko prakso in sodni izpit.

Enonadstropna hiša

z vrtom in nekoliko posestva, eventuelno tudi s pohištvo

se iz proste roke proda.

Cena 3000 gld.

Ponudbe naj se pošljejo na Ano Prijanovič, Loka hiš. št. 42, pri Črnomlju. 629

Novi sejmi
v Mokronogu na Dolenjskem

se vrše vsak prvi četrtek vsakega meseca za prešiče in potem dva nova letna in živinska sejma in sicer prvi na soboto po prazniku Srca Jezusovega, ki pade letošnje leto na 1. julija, in drugi sejem tretjo soboto v mesecu septembru vsacega leta. 638-1

Občinski urad v Mokronogu.

Razglas. 599-3

Ker so bili pri ponudbeni obravnavi, izvršeni dne 21. januarja t. l. v zadevi

razširjalne zgradbe domobranske vojašnice

od deželnega zbora odobreni stroški pri večini razpisanih del prekoračeni, razpisuje deželni odbor na podstavi § 5. splošnih stavbinskih pogojev novo ponudbeno razpravo za:

- 1.) težakša in zidarska dela v znesku 370.490 K
- 2.) kamnoseška dela v znesku 14.910 "
- 3.) tesarska dela v znesku 60.520 "
- in 4.) krovskala dela v znesku 17.115 "

s pristavkom, da je tozadevne ponudbe predložiti deželnemu odboru do

dne 6. marca t. l. do 12. ure opoldne

Pri kamnoseških delih so dopuščene tudi ponudbe za umetni kamen in pri krovskih delih ponudbe za Eternit škrlji kakor tudi za zvezno opeko; deželni odbor si pa v obeh slučajih pridrži pravico prosti določiti materiala.

Vsa podrobna, na ponudbo, oddajo in izvršitev del nanašajoča se določila, opise in izkaze o posameznih delih ter načrte si morejo interesentje ogledati med navadnimi uradnimi urami v deželnem stavbinskem uradu, deželni dvorec II. nadstropje, odnosno si jih nabaviti proti povračilu tiskovnih stroškov.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 22. februarja 1905.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečel, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdeja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—
Zamenjava in ekskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in novčurje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.
Eskompt in inkasso menic.

Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestaje od dne vloge do dne vadga. 8-24
Promet s čeki in nakaznicami.

Išče se takoj vestna
prodajalka

večša slovenskega in nemškega jezika, z lepo pisavo, stara 20—30 let. Prednost imajo one z dežele.

Pismene ponudbe na: poštni predal št. 51, Ljubljana. 584-3

Išče se reelen, dobro vpeljan
potnik

za poznano podjetje z mnogimi odjemalci. Kraj zastopanja: Gorenjsko, eventuelno tudi Goriško. 637-1

Ponudbe pod šifro „Tovarna 500“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Osební kredit.

V zmislu dunajske ankete (kapitalizovanje plač) se dajo državnim, deželnim, magistratnim uradnikom, profesorjem, učiteljem s plačo najmanj K 1840—, častnikom od stotnika II. razr. naprej, penzionistom (od K 1200 naprej) posojila od K 1000— do visokosti plače, event. tudi več. Mesečno odplačilo K 11-49 na 10 let, K 8-86 na 15 let za vsakih 1000 K posojila z obrestmi in anuitetami vred. Več pove Z. N. Korczak, Praga, Prorici 39, I. nad. Znamka za odgovor. 627-1

Varuj ženo!

Za vsako rodovino važno ilustrirano knjigo o premožnem blagoslovu z otroki razpošilja s prepisi več tisočev zahvalnih pism tajno za 20 h v avstr. znamkah gospa A. KAUPA Berlin S. W. Lindenstrasse 50.

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg. 644
— Tekoči teden: —
Prekrasna ŠVICA.

Izjava.

Podpisani Fr. Jaklič izjavljam, da pri sestavitvi oklica pod naslovom „Usmilite se jih“, priobčenega v 172. šte. dnevnika „Slovenec“ z dné 20. julija 1904, nisem imel v mislih osebe deželnega odbornika gosp. dr. Ivana Tavčarja, ter ga z označenim oklicem nisem hotel žaliti osebno.

V Dobropoljah, dné 28. februarja 1905.

Fr. Jaklič
deželni poslanec.

Salmijakove
pastile
olajšujejo
kašelj.
razkrajajo
sliz.

Škafliča stane 20 vln. Naročila po povzetju. Manj nego 11 skaflic za 2 K ne pošiljamo pošti. 359-12

Ubegli vol.

Podpisaneu sta pred tremi tedni v Logateu ušla dva vola. Enega so prijeli, drugi pa je zašel proti Cerknici in se sedaj najbrže potika med Metnikom, Grahovim in Starim trgom, mogoče, da je zašel še dalje. Kdor ga ujame živega, dobi 50 K, za mrtvega pa plačam 20 K nagrade. Vol je velik, sive barve, z velikimi pokončnimi rogi in ima na križu vstriženo črko A. Kdor ga dobi, naj me o tem brzojavno obvesti.

Anton Ipavec
mesar v Idriji. 625-2

Jamajka
= rum
znamka: „Santa Elena“

brez vsakršnega umetnega aroma ali parfuma.

Dobiva se po boljših špicerijskih in delikatesnih trgovinah in drogerijah.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Valjaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee. Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — **PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — **PRIHOD V LJUBLJANO** juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell am Jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejovice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — **PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočeva, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočeva in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **ODHOD IZ LJUBLJANE** drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — **PRIHOD V LJUBLJANO** drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 8. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 3 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

Kuharica
k orožnikom se sprejme proti dobri plači na 628

Rimski cesti 12.

Dva lepa mlada 641

bernhardinca
pristne pasme, se oddaja za primerno ceno v Kolodvorskih ulicah št. 7.

Mlad spreten 6341

natakar
vešč slovenskega, češkega, nemškega in nekoliko italijanskega jezika, išče službe v kavarno ali restavracijo. — Naslov: „Natakar št. 100“, poste restante, Medija-Izlake, pri Zagorju ob Savi.

Restavracija
v Ljubli

se da spretnemu ponudniku takoj v zakup ali pa na račun.

Ponudbe Zalogi gösskega piva v Ljubljani. 617-2

Pristen

domač BRINJEVEC

preizkušen na deželnem kemičnem preizkuševališču za živila v Ljubljani.

Razpošilja v vsaki množini

IVAN MALI
v Škofji Loki. 238-16

Za damsko friziranje
ter za izdelovanje 32-9

vse lasne konfekcije
se priporoča in daje na posodo

mične baroke za predpust
izdelovalec
FRANC ZUPAN
specialist za lasna dela
Križevniške ulice št. 4, II. nadstr.

Pijte

Klauerjev

Triglav
najzdravejši vseh likerjev.

Gospodom in damam, ki ljubijo šport, je nujno priporočati, da po kolesarjenju, telovadbi, borjenju, po igri Tennis itd. telo dobro vdrignejo z

Brázay Francovim žganjem

Brázay Francovo žganje jači mišice, dela kožo voljno in takoj odstrani čut trudnosti.

486-1 Napredaj povsod!

Za razsvetljevanje

vil, gradov, hotelov, tvornic, kavarn itd., povsod kjer ni plinarne ali električne centrale je najbolj pripraven in od strokovnih avtoritet priznan

aparatus za zračni plin

„Sirius“.

Obrat absolutno brez nevarnosti. Eksplozija izključena. Najcenejši obratni stroški. Postavi se brez koncesije v vsak prostor. Na stotine referenc. 565-2

Cenovniki gratis.

F. BOTHE & Cie., Dunaj IV., Schaffergasse št. 13a.

Razglas.

Gospodje delničarji

„Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani“

se s tem vabijo k

V. rednemu občnemu zboru

ki bo

v sredo, dne 15. marca t. l. ob 3. popoldne

v zgornjih bančnih prostorih, Špitalske ulice št. 2

in na katerem se bode razpravljalo o sledečih točkah:

- 1.) Poročilo upravnega sveta o preteklem poslovnem letu in predložitve bilančnega sklepa za l. 1904.
- 2.) Poročilo nadzorstvenega sveta.
- 3.) Sklep o uporabi čistega dobička v l. 1904.
- 4.) Sklep o zvišanju akcijskega kapitala od 1.000.000 kron na 2.000.000 kron in določitev emisijskega kurza.
- 5.) Volitev upravnega sveta.
- 6.) Volitev nadzorstvenega sveta.
- 7.) Slučajni predlogi.

Gospodje delničarji, ki se hočejo udeležiti občnega zbora se prosijo, da svoje delnice zadnji čas 7. marca do 4. ure popoldne izročijo likvidaturi „Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani“ kjer se jim tudi potrdi njih prejem.

Lastniku desetih delnic pripada en volilni glas. Če pa delničar želi, da ga zastopa pri občnem zboru kak drug delničar, ki ima pravico voliti, mora tozadevno pooblastilo izstaviti na zadnji strani prejetega potrdila.

V Ljubljani, dne 25. svečana 1905.

Upravni svet.

Lepo stanovanje

v solnčni legi, obstoječe iz 2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in kabineta ter s porabo perilnice in dela vrta, se odda za mejni termin 559-4

na Dunajski cesti št. 60.

5

630-1

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov za gl. 180.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča precizijska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 elegant. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantara, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat močnjček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprski gumbi, vsi iz double-zlata s patentiranim zaklepom, mičen album s 36 prekrasnimi slikami, 5 šaljivih predmetov, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za sestavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo gl. 180. Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če se denar naprej pošlje

Dunajska razpošiljalna tvrdka

Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.

NB. Za neugajajoče se vrne denar

Pravkar izšlo:

Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove.
Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-23

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ l. 1881. pričevati svoje bajke in povesti, je ostrmel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob doljenjskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in pričujoč ga širšemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in Iliri“

broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v. eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in povesti o Gorjancih. I.

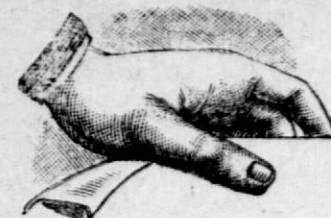
broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h, eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja

v Ljubljani

Prešernove ulice 3.

Juan Mencingar

Franica Mencinger

poročena.

Bohinjska Bistrica, dne 1. sušca 1905.

639

Lepa vodna moč

najmanj 80 konjskih sil, se proda v trgu Žužemberku na Krki na Dolenjskem. Ta vodna moč je gonila nekdanj papirnico. Dobro ohranjeno tvorniško poslopje je dolgo 46 metrov in 12 metrov široko. Voda nikoli ne zamrzne. Več pove gospa Lujiza pl. Föderpersperg v Žužemberku na Dolenjskem ali pa knjigarna Bamberg v Ljubljani.

623-2

Čaj Čajová konvice

Strokovnjaško mešane najbolj izbrane vrste kitajskega, indijskega in cejlonskega čaja.

Napredaj imajo: Mth. Kastner, Ant. Krisper, Peter Lassnik, Josip Murnik in Anton Stacul. 616-8

Nov način notranjega in zunanega zdravljenja debelosti, brez porabe zdravil in brez premene hrane ali načina življenja.

Da postanete vitki!

in si obenem utrdite zdravje rabite samo pristno italijansko **Ural milo** ki so je iznašli č. kapucinci. — Nič več debelih teles, nič več krepkih bokov, ampak mladostna vitkost, harmonska rast in graciozna oblika stasu brez izpremenitve načina življenja. Hrane ni treba preminjati. Ni zdravilo. Preprosto prijetno zdravljenje brez vsake nevarnosti. Prirodni izdelek ki zdravju ne škodi, za kar jamčimo. Prirodni učinek. Samo hvalna priznanja.

Ural milo stane z natančnim navodilom v škatljah s tremi velikimi kosi po 250 gr K 10 —, 6 kosov K 16 —, 12 kosov K 30 — s poštnino in carino vred po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. Za enkratno zdravljenje je treba vsaj 3 kosov. — Naročila naj se naslavlja na izključivo upravičenega tvorničarja

Lodovico Pollak v Milanu (Italija).

Pisma stanejo 25 h, dopisnice 10 h. — Dopisuje se v vseh jezikih. 417-2

Prevzete restavracije.

Podpisani vlijudno javlja slav. občinstvu, da je prevzel znano

restavracijo FANTINI

v Gradišču šte. 2

ki jo bo otvoril dne 2. marca t. l. ob 8. uri zvečer

s KONCERTOM „Društvene godbe“

pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika Poula s prosto vstopnino.

Ob tej priliki zagotavlja, da se bo resno potrudil, častitim obiskovalcem postreči z izvrstnim plzenskim „prazdrojem“ ter gosskim marčnim pivom iz sodeka. Nadalje bo točil najboljša doljenjska in štajerska vina, ter postregel tudi z izvrstno kuhinjo. Dinérje, svatovščine in razne pojedine bo serviral v restavraciji, kakor tudi zunanjo restavracijo kar najbolje in po nizkih cenah.

Sprejema naročila na obed, daje na razpolago sobe za družbe in klube.

Priporočujoč se za prav čilni obisk, beležim z velespoštovanjem

IVAN FRIEDL

609-2

poprej hotelir v Kamniku na Kranjskem.

Otvoritvena slavnost

Nove Panonije

dne 7. I. marca 1905.

Od 8. do 9. ure zvečer ples na glavnem mestnem trgu, ob 9. uri otvoritev mestne centralne restavracije, od 9. do 11. ure promenadni koncert mestne kapele, prihod raznih deputacij in skupin, prosta vožnja z zrakoplovom na Stol, od 11. ure dalje ples. O polnoči se vrši „pred rotovžem“ žrebanje in razdelitev daril mestnega zastopa

Nove Panonije.

Pozor! § 1. policijskega reda Nove Panonije: Vsak obiskovalec otvoritvene slavnosti mora nositi vidno okrog vratu obešeno „mestno marko“, ki je obenem tudi srečka. Te „marke-vstopnice“ se bodo dobivale le proti vabilom v dosedaj še glavnem mestu Kranjske, v Ljubljani, v trgovini gosp. J. Lozarja, na otvoritveni večer pa le v bodočem glavnem mestu Panoniji.

642-1